

Pravilnik o uslovima za proizvodnju i stavljanje u promet sadnog materijala voća

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. [81/2016](#), [145/2022](#) i [48/2025](#).

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se kategorije i podloge, bliži uslovi za određivanje malih proizvođača lokalnog tržišta, obrazac knjige evidencije o proizvodnji, metode, uslovi i postupci proizvodnje i prometa, načini i metode obavljanja stručne kontrole, sadržina i rokovi za dostavljanje izvještaja o izvršenoj stručnoj kontroli, metode stručne kontrole pod nadzorom, sadržaj i način dostavljanja izvještaja o stručnoj kontroli pod nadzorom, obrazac, sadržinu i rokovi prijave za vršenje stručne kontrole, obrazac i sadržinu sertifikata o priznavanju proizvodnje, način vođenja evidencije o izdatim sertifikatima, kvalitet, pakovanje, izgled i sadržaj deklaracije i etikete za sadni materijal i za sadni materijal malih proizvođača, obrazac, sadržinu i način izdavanja deklaracije i etikete i način vođenja evidencije o pakovanju i o izdatim etiketama i deklaracijama sadnog materijala voća.

Primjena

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na stavljanje u promet sadnog materijala voća i sadnica voća namijenjenih za proizvodnju plodova.

Ovaj pravilnik primjenjuje se na sadni materijal voća i sadnica voća:

- rodova i vrsta datih u Prilogu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika i njihove hibride;
- drugih rodova i vrsta (podloge i druge djelove bilja) njihovih hibrida koji su kalemljeni na materijal rodova ili vrsta iz Priloga 1 ovog pravilnika ili njihovih hibrida;
- koji ispunjava uslove u odnosu na štetne organizme date u Prilogu 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika i u skladu sa zakonom kojim je uređena zdravstvena zaštita bilja.

Ovaj Pravilnik ne primjenjuje se na sadnice koje se proizvode za potrebe postupka utvrđivanja različitosti, uniformnosti i stabilnosti (u daljnjem tekstu: DUS ispitivanje) koje treba da su označene i odvojene od ostalog sadnog materijala voća i sadnica voća zaštitnim pojasom bez biljnog pokrova širine najmanje 3 m, a ako je zaštitni pojas zatravljen treba da se redovni kosi.

Ovaj pravilnik ne primjenjuje se na sadni materijal voća i sadnice voća za izvoz ako je na mjestu proizvodnje odvojen i označen za izvoz i ako ispunjava zdravstvene uslove.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **sadni materijal** (*propagating material*) je sjeme, djelovi bilja i biljni materijal, uključujući i podloge, koji su namijenjeni za umnožavanje i proizvodnju sadnica voća;
- 2) **sadnice voća** (*fruit plants*) su bilje namijenjeno sadnji ili presađivanju nakon stavljanja u promet;
- 3) **sorta** (*variety*) je skup biljaka unutar jedinstvene botaničke klasifikacije najniže poznate kategorije, koja:
 - je definisana izražavanjem osobina koje su karakteristične za određeni genotip ili kombinacije genotipova;
 - se razlikuje od drugog skupa biljaka bar po jednoj od karakterističnih osobina;
 - predstavlja jedinicu u odnosu na mogućnost sorte za razmnožavanje bez promjena;
- 4) **klon** (*clone*) je genetski identično vegetativno potomstvo koje potiče od jedne biljke;
- 5) **dobavljač** (*supplier*) je privredno društvo, preduzetnik, drugo pravno lice, ili fizičko lice koje se profesionalno bavi: razmnožavanjem, proizvodnjom, uvozom, čuvanjem i/ili tretiranjem i stavljanjem u promet sadnog materijala voća i sadnica voća;
- 6) **stavljanje u promet** (*marketing*) je prodaja, držanje radi prodaje, ponuda za prodaju ili bilo koji drugi način raspolaganja, snabdijevanja ili prenosa za komercijalnu upotrebu trećim licima za naknadu ili bez naknade;
- 7) **partija** (*lot*) je određeni broj jedinica određenog proizvoda odnosno sadnog materijala voća i sadnica voća koji je moguće identifikovati prema homogenosti sastava i porijeklu;
- 8) **matična biljka** (*mother plant*) je odabrana biljka namijenjena za razmnožavanje;

9) **predosnovna matična biljka kandidat** (*candidate pre-basic mother plant*) je matična biljka koju je dobavljač odabrao kao predosnovnu matičnu biljku;

10) **predosnovna matična biljka** (*pre-basic mother plant*) je matična biljka namijenjena za proizvodnju predosnovnog materijala;

11) **osnovna matična biljka** (*basic mother plant*) je matična biljka namijenjena za proizvodnju osnovnog materijala;

12) **sertifikovana matična biljka** (*certified mother plant*) je matična biljka namijenjena za proizvodnju sertifikovanog materijala;

13) **štetni organizmi** (*pest*) su vrste, sojevi ili biotipovi biljaka, životinja i drugih patogenih organizama koji su štetni za bilje ili biljne proizvode;

14) **vizuelni pregled** (*visual inspection*) je ispitivanje biljaka ili djelova biljaka golim okom, lupom, stereoskopom ili mikroskopom;

15) **stručna kontrola** (*official inspection*) je pregled koji vrši organ uprave i/ili fitosanitarna inspekcija ili ovlašćena pravna lica;

16) **ispitivanje** (*test*) je ispitivanje koje nije vizuelni pregled;

17) **plodonosna biljka** (*fruiting plant*) je biljka dobijena razmnožavanjem od matične biljke koja se uzgaja za proizvodnju plodova, radi provjere sortnih karakteristika matičnih biljaka;

18) **kategorija** (*category*) je: predosnovni, osnovni, sertifikovani ili CAC materijal;

19) **umnožavanje** (*multiplication*) je vegetativna proizvodnja matičnih biljaka radi dobijanja dovoljnog broja matičnih biljaka iste kategorije;

20) **obnavljanje matične biljke** (*renewal of a mother plant*) je zamjena matične biljke biljkom koja je vegetativno proizvedena od iste;

21) **mikrorazmnožavanje** (*micropropagation*) je umnožavanje biljnog materijala radi proizvodnje većeg broja biljaka metodom *in vitro* kultura diferenciranih vegetativnih pupova ili diferenciranih vegetativnih meristema uzetih sa biljke;

22) **laboratorija** (*laboratory*) je pravno lice ovlašćeno za obavljanje poslova ispitivanja sadnog materijala voća i sadnica voća;

22a) **praktično slobodno od nedostataka** (*practically free from defects*) podrazumijeva da su nedostaci koji utiču na kvalitet i upotrebljivost sadnog materijala ili sadnica prisutni na nivou jednakom očekivanom nivou dobrog uzgoja i dobre prakse rukovanja ili niži ako je taj nivo u skladu sa dobrom praksom uzgoja i rukovanja;

22b) **praktično slobodno od štetnih organizama** (*practically free from defects*) podrazumijeva da je obim prisustva štetnih organizama na sadnom materijalu ili sadnicama dovoljno nizak da obezbjedi prihvatljiv kvalitet i upotrebljivost sadnog materijala ili sadnica;

23) **krioprezervacija** (*cryopreservation*) je održavanje biljnog materijala hlađenjem na veoma niskim temperaturama radi zadržavanja vitalnosti materijala.

Kategorije sadnog materijala voća

Član 4

Kategorije sadnog materijala voća i sadnica voća (gdje je to primjenjivo) su:

- 1) predosnovni materijal (*pre-basic material*);
- 2) osnovni materijal (*basic material*);
- 3) sertifikovani materijal (*certified material*);
- 4) Conformitas Agraria Communitatis (u daljem tekstu: CAC materijal).

Predosnovni materijal voća

Član 5

Predosnovni materijal je sadni materijal voća:

- 1) proizveden u skladu sa opšteprihvaćenim metodama za održavanje autentičnosti sorte (uključujući relevantne pomološke karakteristike) i za sprječavanje štetnih organizama u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti bilja;
- 2) namijenjen za proizvodnju osnovnog ili sertifikovanog materijala, osim voća;
- 3) koji ispunjava posebne uslove za predosnovni materijal propisane za pojedini rod ili vrstu; i
- 4) za koji je stručnom kontrolom utvrđeno da ispunjava uslove iz tač. 1, 2 i 3 ovog člana.

Osnovni materijal voća

Član 6

Osnovni materijal je sadni materijal voća:

- 1) proizveden direktno ili kroz poznat broj proizvodnih ciklusa vegetativno iz predosnovnog materijala u skladu sa opšteprihvaćenim metodama za održavanje autentičnosti sorte (uključujući relevantne pomološke karakteristike) i praksom za sprječavanje štetnih organizama u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti bilja;

- 2) namijenjen za proizvodnju sertifikovanog materijala;
- 3) koji ispunjava posebne uslove za osnovni materijal propisane za pojedini rod ili vrstu; i
- 4) za koji je stručnom kontrolom utvrđeno da ispunjava uslove iz tač. 1, 2 i 3 ovog člana.

Sertifikovani materijal voća

Član 7

Sertifikovani materijal voća:

1) je sadni materijal voća:

- proizveden direktno vegetativno od osnovnog ili predosnovnog materijala ili ako je namijenjen za proizvodnju podloga od sertifikovanog sjemena dobijenog od osnovnog ili sertifikovanog materijala podloge;
- namijenjen za proizvodnju sadnica voća;
- koji ispunjava posebne uslove za sertifikovani materijal propisane za pojedini rod ili vrstu i za sprječavanje štetnih organizama u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti bilja; i
- za koji je stručnom kontrolom utvrđeno da ispunjava uslove iz stava 1 tačke 1 al. 1, 2 i 3 ovog člana.

2) su sadnice voća:

- proizvedene direktno iz sertifikovanog, osnovnog ili predosnovnog materijala;
- namijenjene za proizvodnju plodova voća;
- koje ispunjavaju posebne uslove za sertifikovani materijal propisane za pojedini rod ili vrstu i praksom za sprječavanje štetnih organizama u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti bilja; i
- za koji je stručnom kontrolom utvrđeno da ispunjava uslove iz stava 1 tačke 2 al. 1, 2 i 3 ovog člana.

CAC materijal

Član 8

CAC materijal je sadni materijal voća i sadnica voća koji:

1) ima sortnu autentičnost i odgovarajuću sortnu čistoću;

2) je namijenjen za:

- proizvodnju sadnog materijala voća (propagating material);
- proizvodnju sadnica voća (fruit plants), i/ili
- proizvodnju plodova voća;

3) je stručnom kontrolom i stručnom kontrolom pod nadzorom utvrđeno da ispunjava posebne uslove propisane za pojedini rod ili vrstu za CAC materijal i za sprječavanje štetnih organizama u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti bilja.

Mali proizvođač

Član 9

Mali proizvođač je fizičko lice koje proizvodi sadni materijal voća i sadnice voća u količini do 50 komada, radi prodaje krajnjem potrošaču na lokalnom tržištu, koji nije profesionalno uključen u proizvodnju, a u slučaju proizvodnje sadnog materijala i sadnica nara (Punica L.) u količini do 1000 komada.

Sadni materijal iz stava 1 ovog člana prilikom stavljanja u promet označava se etiketom smeđe boje sa navedenim podacima o: biljnoj vrsti, sorti (gdje je primjenjivo), godini proizvodnje, ime i prezime i evidencioni broj malog proizvođača, kao i navodom: "NIJE ZA PROFESIONALNU UPOTREBU".

Sadni materijal iz stava 1 ovog člana mogu biti i sorte koje nijesu značajne za komercijalnu proizvodnju i ne nalaze se u Registru sorti.

Knjiga evidencije

Član 10

Knjiga evidencije o proizvodnji sadnog materijala voća i sadnica voća vodi se na Obrascu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Metode i postupci proizvodnje i prometa

Član 11

Sadni materijal voća i sadnice voća proizvode se primjenom metoda datih u Prilogu 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Sadni materijal iz stava 1 ovog člana koji ispunjava zahtjeve za određenu kategoriju ne miješa se sa materijalom drugih

kategorija.

Promet sadnog materijala voća i sadnica voća

Član 12

Sadni materijal voća i sadnice voća mogu se staviti u promet ako:

- 1) je sertifikovan odnosno proizveden kao predosnovni ili osnovni ili sertifikovani ili CAC sadni materijal;
 - 2) ispunjava uslove date u Prilogu 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika;
 - 3) je upisan u Registar sorti i podloga;
 - 4) dobavljač ima ugovor o načinu korišćenja zaštićene sorte ukoliko je sorta zaštićena u skladu sa propisom kojim je uređena zaštita biljnih sorti i u slučaju klon, ako je taj klon prijavljen u postupku priznavanja sorti;
 - 4a) je sorta koja je opšte poznata i registrovana u Crnoj Gori, državi članici Evropske unije ili drugoj državi i koje imaju službeno priznat opis;
 - 4b) ako sorta nema vrijednosti za komercijalnu proizvodnju, a posjeduje službeno priznati opis i ako se u drugoj državi stavljaju na tržište kao CAC materijal treba da se označi da nema vrijednosti za komercijalnu proizvodnju;
 - 5) je u ujednačenim partijama, originalno pakovan, plombiran i označen kao predosnovni, osnovni, sertifikovani i CAC sadni materijal voća i sadnica voća i ako je označen etiketom na pakovanju i ako ga prati deklaracija uz otpremnicu.
- Izuzetno od stava 1 ovoga člana dobavljač može staviti u promet sadni materijal voća i sadnice voća namijenjene:
- 1) za ogleda ili naučne svrhe;
 - 2) za selekcijski rad; ili
 - 3) očuvanje genetičkih resursa.

Način i metode za obavljanje stručne kontrole

Član 13

Stručna kontrola i stručna kontrola pod nadzorom vrši se primjenom metoda iz Priloga 3 ovog pravilnika.

O izvršenoj stručnoj kontroli iz stava 1 ovog člana, sačinjava se izvještaj na Obrascu 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Izvještaj iz stava 2 ovog člana sačinjava se u tri primjerka po proizvodnom mjestu i podnosi se u roku od pet dana od dana sačinjavanja izvještaja.

Prijava za vršenje stručne kontrole

Član 14

Stručna kontrola vrši se na osnovu prijave za vršenje stručne kontrole (u daljem tekstu: prijava), koja se podnosi najkasnije do 30. aprila tekuće godine.

Uz prijavu iz stava 1 ovog člana, dostavlja se:

- 1) dokaz o porijeklu upotrijebljenog sadnog materijala (faktura, carinska deklaracija, fitosanitarni sertifikat, sertifikat o kvalitetu, etiketa, deklaracija, sorta odnosno klon podloge i broj matičnih čokota);
- 2) ugovor o načinu korišćenja zaštićene sorte ukoliko je sorta zaštićena;
- 3) skica lokacije parcele za zasnivanje proizvodnje sa površinom i brojem katastarske parcele;
- 4) dokaz o upisu u Registar proizvođača;
- 5) kopija katastarskog plana sa ucrtanim objektima, zemljištem, zaštitnim pojasom, matičnim stablima, pri čemu se redovi na parceli obilježavaju rimskim, a stabla u redu arapskim brojevima.

Prijava iz stava 1 ovog člana podnosi se na Obrascu 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Sertifikat o priznavanju proizvodnje sadnog materijala voća

Član 15

Za sadni materijal voća i sadnice voća, koji na osnovu izvještaja iz člana 13 ovog pravilnika ispunjavaju odnosno ne ispunjavaju uslove, izdaje se sertifikat o priznavanju odnosno nepriznavanju sadnog materijala voća i sadnica voća (u daljem tekstu: sertifikat).

Sertifikat se izdaje na Obrascu 4 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

O izdatim sertifikatima, vodi se evidencija na Obrascu 5 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Pakovanje i plombiranje

Član 16

Sadni materijal voća i sadnice voća pakuju se u odgovarajuću ambalažu (kontejneri, paketi, jutane vreće i slično) od materijala koji obezbjeđuje očuvanje kvaliteta sadnog materijala voća i sadnica voća prilikom prevoza, rukovanja i skladištenja na način da se pakovanje ne može otvoriti bez oštećenja etikete, etikete dobavljača ili bez ostavljanja traga oštećenja na pakovanju i smatra se originalnim pakovanjem.

Kvalitet sadnog materijala voća i sadnica voća dat je u Prilogu 4 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Sadni materijal iz stava 1 ovog člana može se pakovati pojedinačno ili u snopove, a u jedan snop može biti pakovano najviše pet komada ili broj komada djeljiv sa pet iste partije, sorte i starosti označen etiketom koju prati deklaracija.

Sadni materijal iz stava 2 ovog člana može se staviti u promet u više pakovanja ili snopova iste partije ili snopa koji ima jednaka svojstva i označen je jednom etiketom na pakovanju vezan vezicom sa pričvršćenom etiketom na način da se prilikom razdvajanja pakovanja ili snopova, vezica ošteti i da je više nije moguće ponovo namjestiti na način da nije vidljivo.

Sadni materijal voća i sadnice voća svih kategorija koje se stavljaju u promet treba da budu plombirani i označeni pod stručnom kontrolom ili stručnom kontrolom pod nadzorom.

Sadni materijal voća i sadnice voća tokom gajenja, vađenja ili odvajanja od matičnog stabla kao i pakovanja, plombiranja, skladištenja i prevoza drži se u odvojenim partijama, razvrstan po biljnim vrstama i sortama, i po klonovima po potrebi.

Sadni materijal voća i sadnica voća tokom gajenja, vađenja ili odvajanja od matičnih stabala, kao i tokom pakovanja, plombiranja, skladištenja i prevoza drži se u odvojenim partijama, razvrstan po biljnim vrstama i sortama, i po klonovima po potrebi, a ako se za vrijeme pakovanja, skladištenja, prevoza ili otpreme zajedno stavljaju ili miješaju, za takav sadni materijal i sadnice voća, dobavljač vodi evidenciju koja uključuje i podatke o sastavu serije i porijeklu zasebnih elemenata.

Na pakovanju koji je genetski modifikovan treba da se naznači da je sorta genetski modifikovana, kao i namjena genetske modifikacije u skladu sa propisom kojim su uređeni genetski modifikovani organizmi.

Sadni materijal ukorijenjen u supstrat u teglama, sanducima i kutijama, kada pakovanja takvog materijala zbog svog sastava ne ispunjavaju u potpunosti uslove za plombiranje (uključujući označavanje), drži se u odvojenim pakovanjima, označen po sorti i ako je potrebno klonu, kao i broju biljaka u pakovanju, etiketa na pakovanju nije obavezna, a sadni materijal prati deklaracija uz otpremnicu.

Jednogodišnje ili višegodišnje sadnice se pojedinačno označavaju, pri čemu se označavanje može obavljati u polju prije ili tokom vađenja ili kasnije, a biljke iz iste serije vade se zajedno i drže odvojeno od drugih serija, u označenim kontejnerima, dok se ne izvrši pojedinačno označavanje.

Deklaracija

Član 17

Pakovanje svih kategorija sadnog materijala voća i sadnica voća, prilikom stavljanja u promet treba da prati deklaracija uz otpremnicu koji sadrži podatke date u Prilogu 5 ovog pravilnika.

Deklaracija iz stava 1 ovog člana izdaje se u najmanje dva primjerka (za pošiljaoca i primaoca), prati pošiljku od pošiljaoca do primaoca i čuva se najmanje godinu dana od dana izdavanja.

Deklaracija iz stava 1 ovog člana se izdaje na Obrascu 6 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Etiketa

Član 18

Etiketa za sadni materijal voća i sadnica voća kategorije predosnovni, osnovni, sertifikovani i CAC materijal treba da sadrži podatke date u Prilogu 5 ovog pravilnika na crnogorskom jeziku i da je odgovarajuće boje za pojedinu kategoriju i to za:

- 1) predosnovni sadni materijal bijela sa dijagonalnom ljubičastom crtom;
- 2) osnovni sadni materijal bijela;
- 3) sertifikovani sadni materijal plava;
- 4) CAC sadni materijal žuta.

Etiketa iz stava 1 ovog člana treba da je pravougaonog oblika, neizbrisivo otisnuta, čitljiva, pričvršćena na biljku ili djelove biljaka koji se stavljaju u promet ili na odgovarajuću ambalažu u koju su biljke ili djelovi bilja pakovani, a podaci dati u Prilogu 5 ovog pravilnika ne smiju biti sakriveni, prikriveni ili dijelom pokriveni drugim natpisom ili grafičkim znakom i da su u istom vidnom polju.

Osim etikete iz stava 1 ovog člana pakovanje može biti označeno i etiketom proizvođača koja može da bude pričvršćena ili otisnuta na pakovanju.

Etiketa proizvođača može da sadrži podatke o proizvođaču (naziv i sjedište odnosno ime i adresu), znak proizvođača i druge podatke koji se odnose na sadni materijal voća i sadnice voća i treba da je odvojena od etikete iz stava 1 ovog člana.

Prestanak važenja

Član 19

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje primjena odredaba Pravilnika o normama kvaliteta, pakovanju, plombiranju i deklarisanju sadnog materijala poljoprivrednog bilja ("Službeni list SFRJ", br. 45/75 i 26/79), koje se odnose na sadni materijal voća, Pravilnika o zdravstvenom pregledu useva i objekata za proizvodnju semena, rasada i sadnog materijala i zdravstvenom pregledu semena, rasada i sadnog materijala ("Službeni list SRJ", br. 66/99 i 13/02 i "Službeni list SCG", br. 10/03 i 13/03), koje se odnose na mjerila za utvrđivanje zdravstvenog stanja useva i objekata, semena, rasada i sadnog materijala koje se odnose na sadni materijal voća i prestaju da važe odredbe Pravilnika o načinu i postupku vršenja, odabiranja i umatičenja stabala, zasada voćaka, vinove loze, hmelja i ruža, kao i sadržini i načinu vođenja knjige matičnih stabala ("Službeni list RCG", broj 26/97), koje se odnose na sadni materijal voća, Pravilnika o stručnoj kontroli nad proizvodnjom poljoprivrednog i šumskog sadnog materijala ("Službeni list RCG", broj 28/94), koje se odnose na sadni materijal voća, Pravilnika o načinu vršenja odabiranja i priznavanja matičnih stabala, sorti i podloga, odnosno selekcija voćaka, vinove loze i hmelja, kao i o sadržini i načinu vođenja knjige matičnih stabala ("Službeni list SRCG", broj 9/83), koje se odnose na sadni materijal voća.

Stupanje na snagu

Član 20

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

NAPOMENA REDAKCIJE: *Priloge i obrasce u PDF formatu možete preuzeti klikom na sledeći link:*

Prilog 1. (Rodovi i vrste voća)

Prilog 2. (Štetni organizmi)

Prilog 3. (Zahtjevi za sadni materijal i sadnice voća, ako je primjenljivo)

Prilog 4. (Kvalitet sadnog materijala voća i sadnica voća)

Prilog 5. (Etiketa na biljci, dijelu biljke, odgovarajućoj ambalaži ili snopu)

Obrazac 1. (Knjiga evidencije sadnog materijala voća)

Obrazac 2. (Izveštaj o izvršenoj stručnoj kontroli ili stručnoj kontroli pod nadzorom sadnog materijala voća)

Obrazac 3. (Prijava za vršenje stručne kontrole sadnog materijala voća)

Obrazac 4. (Sertifikat o priznavanju proizvodnje sadnog materijala voća)

Obrazac 5. (Evidencija o izdatim sertifikatima)

Obrazac 6. (Deklaracija o sadnom materijalu voća uz otpremnicu)

RODOVI I VRSTE VOĆA

rodovi i vrste	crnogorski naziv
<i>Castanea</i> Mill.	kesten
<i>Citrus</i> L.	citrusi
<i>Corylus</i> L.	lijeska
<i>Cydonia oblonga</i> Mill	dunja
<i>Ficus carica</i> L.	smokva
<i>Fortunella</i> Swingle	fortunela (kumkvat)
<i>Fragaria</i> L.	jagoda
<i>Juglans regia</i> L.	orah
<i>Malus</i> Mill.	jabuka
<i>Olea europaea</i> L.	maslina
<i>Pistacia vera</i> L.	pistači
<i>Poncirus</i> Raf.	poncirus, trolisna pomorandža
<i>Prunus amygdalus</i> Batsch	badem
<i>Prunus armeniaca</i> L.	kajsija
<i>Prunus avium</i> L.	trešnja
<i>Prunus cerasus</i> L.	višnja
<i>Prunus domestica</i> L.	šljiva
<i>Prunus persica</i> Batsch L	breskva, nektarina
<i>Prunus salicina</i> L.	japanska šljiva
<i>Pyrus</i> L.	kruška
<i>Ribes</i> L.	ribizla, ogrozd
<i>Rubus</i> L.	kupina, malina
<i>Vaccinium</i> L	borovnica, brusnica
<i>Punica</i> L.	šipak (nar)
<i>Actinidia</i> L	kivi

ŠTETNI ORGANIZMI

DIO A

Lista Regulisanih nekarantinskih štetnih organizama (RNQP) čije se prisustvo provjerava vizuelnim pregledom, a u slučaju sumnje uzorkovanje i ispitivanje predosnovne matične biljke kandidati i predosnovne matične biljke dobijene obnavljanjem iz tačke 1.7.1 Priloga 3; predosnovne matične biljke i predosnovni sadni materijal iz tačke 1.8.1 Priloga 3; osnovnu matičnu biljku ili osnovni sadni materijal iz tačke 2.2.1 Priloga 3, sertifikovane matične biljke ili sertifikovani sadni materijal iz tačke 3.2.1 Priloga 3 i CAC sadni materijal iz tačke 4.4.1 Priloga 3

Rod ili vrsta	Regulisani nekarantinski štetni organizmi RNQP
Castanea sativa Mill.	Gljive i pseudogljive <i>Cryphonectria parasitica</i> (Murrill) Barr [ENDOPA] <i>Mycosphaerella punctiformis</i> Verkley & U. Braun [RAMUEN] <i>Phytophthora cambivora</i> (Petri) Buisman [PHYTCM] <i>Phytophthora cinnamomi</i> Rands [PHYTCN]
	Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Uzročnik mozaika kestena
Citrus L., Fortunella Swingle, Poncirus Raf.	Gljive i pseudogljive <i>Phytophthora citrophthora</i> (R.E. Smith & E.H.Smith) Leonian [PHYTCO] <i>Phytophthora nicotianae</i> var. <i>parasitica</i> (Dastur) Waterhouse [PHYTNP]
	Insekti i grinje <i>Aleurothrix floccosus</i> Maskell [ALTHFL] <i>Parabemisia myricae</i> Kuwana [PRABMY]
	Nematode <i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen [PRATVU] <i>Tylenchulus semipenetrans</i> Cobb [TYLESE]
Corylus avellana L.	Bakterije <i>Pseudomonas avellanae</i> Janse et al. [PSDMAL] <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>Corylina</i> (Miller, Bollen, Simmons, Gross & Barss) Vauterin, Hoste, Kersters & Swings [XANTCY]
	Gljive i pseudogljive <i>Armillariella mellea</i> (Vahl) Kummer [ARMIME] <i>Verticillium albo-atrum</i> Reinke & Berthold [VERTAA] <i>Verticillium dahliae</i> Kleb [VERTDA]
	Insekti i grinje <i>Phytoptus avellanae</i> Nalepa [ERPHAV]
Cydonia oblonga Mill. i Pyrus L.	Bakterije <i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith & Townsend) Conn [AGRBTU] <i>Erwinia amylovora</i> (Burrill) Winslow et al. [ERWIAM] <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>Syringae</i> van Hall [PSDMSY]
	Gljive i pseudogljive <i>Armillariella mellea</i> (Vahl) Kummer [ARMIME] <i>Chondrostereum purpureum</i> Pouzar [STERPU]

	<i>Glomerella cingulata</i> (Stoneman) Spaulding & von Schrenk [GLOMCI] <i>Neofabraea alba</i> Desmazières [PEZIAL] <i>Neofabraea malicorticis</i> Jackson [PEZIMA] <i>Neonectria ditissima</i> (Tulasne & C. Tulasne) Samuels & Rossman [NECTGA] <i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert & Cohn) J. Schröter [PHYTCC] <i>Sclerophora pallida</i> Yao & Spooner [SKLPPA] <i>Verticillium albo-atrum</i> Reinke & Berthold [VERTAA] <i>Verticillium dahliae</i> Kleb [VERTDA]
	Insekti i grinje <i>Eriosoma lanigerum</i> Hausmann [ERISLA] <i>Psylla</i> spp. Geoffroy [1PSYLG]
	Nematode <i>Meloidogyne hapla</i> Chitwood [MELGHA] <i>Meloidogyne javanica</i> Chitwood [MELGJA] <i>Pratylenchus penetrans</i> (Cobb) Filipjev & Schuurmans-Stekhoven [PRATPE] <i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen [PRATVU]
Ficus carica L.	Bakterije <i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>fici</i> (Cavara) Dye [XANTFI]
	Gljive i pseudogljive <i>Armillariella mellea</i> (Vahl) Kummer [ARMIME]
	Insekti i grinje <i>Ceroplastes rusci</i> Linnaeus [CERPRU]
	Nematode <i>Heterodera fici</i> Kirjanova [HETDFI] <i>Meloidogyne arenaria</i> Chitwood [MELGAR] <i>Meloidogyne incognita</i> (Kofold & White) Chitwood [MELGIN] <i>Meloidogyne javanica</i> Chitwood [MELGJA] <i>Pratylenchus penetrans</i> (Cobb) Filipjev & Schuurmans-Stekhoven [PRATPE] <i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen [PRATVU]
	Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme
Fragaria L.	Bakterije <i>Candidatus Phlomobacter fragariae</i> Zreik, Bové & Garnier [PHMBFR]
	Gljive i pseudogljive <i>Podosphaera aphanis</i> (Wallroth) Braun & Takamatsu [PODOAP] <i>Rhizoctonia fragariae</i> Hussain & W.E. McKeen [RHIZFR] <i>Verticillium albo-atrum</i> Reinke & Berthold [VERTAA] <i>Verticillium dahliae</i> Kleb [VERTDA]
	Insekti i grinje <i>Chaetosiphon fragaefolii</i> Cockerell [CHTSFR] <i>Phytonemus pallidus</i> Banks [TARSPA]
	Nematode <i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kuehn) Filipjev [DITYDI] <i>Meloidogyne hapla</i> Chitwood [MELGHA] <i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen [PRATVU]
	Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme <i>Candidatus</i> Phytoplasma <i>asteris</i> Lee <i>et al.</i> [PHYPAS] <i>Candidatus</i> Phytoplasma <i>fragariae</i> Valiunas, Staniulis & Davis [PHYPFG] <i>Candidatus</i> Phytoplasma <i>pruni</i> [PHYPPN] <i>Candidatus</i> Phytoplasma <i>solani</i> Quaglino <i>et al.</i> [PHYPSO] Fitoplazma filodije djeteline [PHYP03] Fitoplazma bolesti umnožavanja jagode [PHYP75]
Juglans regia L.	Bakterije <i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith & Townsend) Conn [AGRBTU] <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>Juglandi</i> (Pierce) Vauterin <i>et al.</i> [XANTJU]

	Gljive i pseudogljive <i>Armillariella mellea</i> (Vahl) Kummer [ARMIME] <i>Chondrostereum purpureum</i> Pouzar [STERPU] <i>Neonectria ditissima</i> (Tulasne & C. Tulasne) Samuels & Rossman [NECTGA] <i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert & Cohn) J. Schröter [PHYTCC]
	Insekti i grinje <i>Epidiaspis leperii</i> Signoret [EPIDBE] <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> Targioni-Tozzetti [PSEAPE] <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Comstock [QUADPE]
Malus Mill.	Bakterije <i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith & Townsend) Conn [AGRBTU] <i>Erwinia amylovora</i> (Burrill) Winslow <i>et al.</i> [ERWIAM] <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>Syringae</i> van Hall [PSDMSY]
	Gljive i pseudogljive <i>Armillariella mellea</i> (Vahl) Kummer [ARMIME] <i>Chondrostereum purpureum</i> Pouzar [STERPU] <i>Glomerella cingulata</i> (Stoneman) Spaulding & von Schrenk [GLOMCI] <i>Neofabraea alba</i> Desmazières [PEZIAL] <i>Neofabraea malicorticis</i> Jackson [PEZIMA] <i>Neonectria ditissima</i> (Tulasne & C. Tulasne) Samuels & Rossman [NECTGA] <i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert & Cohn) J. Schröter [PHYTCC] <i>Sclerophora pallida</i> Yao & Spooner [SKLPPA] <i>Verticillium albo-atrum</i> Reinke & Berthold [VERTAA] <i>Verticillium dahliae</i> Kleb [VERTDA]
	Insekti i grinje <i>Eriosoma lanigerum</i> Hausmann [ERISLA] <i>Psylla</i> spp. Geoffroy [1PSYLG]
	Nematode <i>Meloidogyne hapla</i> Chitwood [MELGHA] <i>Meloidogyne javanica</i> Chitwood [MELGJA] <i>Pratylenchus penetrans</i> (Cobb) Filipjev & Schuurmans-Stekhoven [PRATPE] <i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen [PRATVU]
Olea europaea L.	Bakterije <i>Pseudomonas savastanoi</i> pv. <i>savastanoi</i> (Smith) Gardan <i>et al.</i> [PSDMSA]
	Nematode <i>Meloidogyne arenaria</i> Chitwood [MELGAR] <i>Meloidogyne incognita</i> (Kofold & White) Chitwood [MELGIN] <i>Meloidogyne javanica</i> Chitwood [MELGJA] <i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen [PRATVU]
	Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Žućenju lista masline pridruženi virus [OLYAV0] Žućenju žila masline pridruženi virus [OVYAV0] Žutom šarenilu i odumiranju masline pridruženi virus [OYMDAV]
Pistacia vera L.	Gljive i pseudogljive <i>Phytophthora cambivora</i> (Petri) Buisman [PHYTCM] <i>Phytophthora cryptogea</i> Pethybridge & Lafferty [PHYTCR] <i>Rosellinia necatrix</i> Prillieux [ROSLNE] <i>Verticillium dahliae</i> Kleb [VERTDA]
	Nematode <i>Pratylenchus penetrans</i> (Cobb) Filipjev & Schuurmans-Stekhoven [PRATPE] <i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen [PRATVU]
Prunus domestica L. i Prunus dulcis (Miller) Webb	Bakterije <i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith & Townsend) Conn [AGRBTU] <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>morsprunorum</i> (Wormald) Young, Dye & Wilkie [PSDMMP]
	Gljive i pseudogljive <i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert & Cohn) J. Schröter [PHYTCC]

	<i>Verticillium dahliae</i> Kleb [VERTDA]
	Insekti i grinje <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> Targioni-Tozzetti [PSEAPE] <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Comstock [QUADPE]
	Nematode <i>Meloidogyne arenaria</i> Chitwood [MELGAR] <i>Meloidogyne incognita</i> (Kofold & White) Chitwood [MELGIN] <i>Meloidogyne javanica</i> Chitwood [MELGJA] <i>Pratylenchus penetrans</i> (Cobb) Filipjev & Schuurmans-Stekhoven [PRATPE] <i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen [PRATVU]
Prunus armeniaca L.	Bakterije <i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith & Townsend) Conn [AGRBTU] <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>morsprunorum</i> (Wormald) Young, Dye & Wilkie [PSDMMP] <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>Syringae</i> van Hall [PSDMSY] <i>Pseudomonas viridiflava</i> (Burkholder) Dowson [PSDMVF]
	Gljive i pseudogljive <i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert & Cohn) J.Schröter [PHYTCC] <i>Verticillium dahliae</i> Kleb [VERTDA]
	Insekti i grinje <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> Targioni-Tozzetti [PSEAPE] <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Comstock [QUADPE]
	Nematode <i>Meloidogyne arenaria</i> Chitwood [MELGAR] <i>Meloidogyne incognita</i> (Kofold & White) Chitwood [MELGIN] <i>Meloidogyne javanica</i> Chitwood [MELGJA] <i>Pratylenchus penetrans</i> (Cobb) Filipjev & Schuurmans-Stekhoven [PRATPE] <i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen [PRATVU]
Prunus avium L. i Prunus cerasus L.	Bakterije <i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith & Townsend) Conn [AGRBTU] <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>morsprunorum</i> (Wormald) Young, Dye & Wilkie [PSDMMP]
	Gljive i pseudogljive <i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert & Cohn) J.Schröter [PHYTCC]
	Insekti i grinje <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Comstock [QUADPE]
	Nematode <i>Meloidogyne arenaria</i> Chitwood [MELGAR] <i>Meloidogyne incognita</i> (Kofold & White) Chitwood [MELGIN] <i>Meloidogyne javanica</i> Chitwood [MELGJA] <i>Pratylenchus penetrans</i> (Cobb) Filipjev & Schuurmans-Stekhoven [PRATPE] <i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen [PRATVU]
Prunus persica (L.) Batsch i Prunus salicina Lindley	Bakterije <i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith & Townsend) Conn [AGRBTU] <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>morsprunorum</i> (Wormald) Young, Dye & Wilkie [PSDMMP] <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>persicae</i> (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie [PSDMPE]
	Gljive i pseudogljive <i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert & Cohn) J.Schröter [PHYTCC] <i>Verticillium dahliae</i> Kleb [VERTDA]
	Insekti i grinje <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> Targioni-Tozzetti [PSEAPE] <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Comstock [QUADPE]
	Nematode <i>Meloidogyne arenaria</i> Chitwood [MELGAR] <i>Meloidogyne incognita</i> (Kofold & White) Chitwood [MELGIN] <i>Meloidogyne javanica</i> Chitwood [MELGJA]

	<i>Pratylenchus penetrans</i> (Cobb) Filipjev & Schuurmans-Stekhoven [PRATPE] <i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen [PRATVU]
Ribes L.	Gljive i pseudogljive <i>Diaporthe strumella</i> (Fries) Fuckel [DIAPST] <i>Microsphaera grossulariae</i> (Wallroth) Léveillé [MCRSGR] <i>Podosphaera mors-uvae</i> (Schweinitz) Braun & Takamatsu [SPHRMU]
	Insekti i grinje <i>Cecidophyopsis ribis</i> Westwood [ERPHRI] <i>Dasineura tetensi</i> Rübsaamen [DASYTE] <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> Targioni-Tozzetti [PSEAPE] <i>Quadraspidiotus perniciosus</i> Comstock [QUADPE] <i>Tetranychus urticae</i> Koch [TETRUR]
	Nematode <i>Aphelenchoides ritzemabosi</i> (Schwartz) Steiner & Buhner [APLORI] <i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kuehn) Filipjev [DITYDI]
	Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Uzročnik mozaika kod bilja roda <i>Aucuba</i> u kombinaciji s uzročnikom žutice crnog ribiza
Rubus L.	Bakterije <i>Agrobacterium</i> spp. Conn [1AGRBG] <i>Rhodococcus fascians</i> Tilford [CORBFA]
	Gljive i pseudogljive <i>Peronospora rubi</i> Rabenhorst [PERORU]
	Insekti i grinje <i>Resseliella theobaldi</i> Barnes [THOMTE]
Vaccinium L.	Bakterije <i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith & Townsend) Conn [AGRBTU]
	Gljive i pseudogljive <i>Diaporthe vaccinii</i> Shear [DIAPVA] <i>Exobasidium vaccinii</i> (Fuckel) Woronin [EXOBVA] <i>Godronia cassandrae</i> (anamorf <i>Topospora myrtilli</i>) Peck [GODRCA] <i>Pucciniastrum minimum</i> Sydow & P. Sydow [THEKMI]

Lista Regulisanih nekarantinskih štetnih organizama (RNQP) čije se prisustvo provjerava vizuelnim pregledom, a u slučaju sumnje uzorkovanjem i ispitivanjem predosnovne matične biljke kandidati i predosnovne matične biljke dobijene obnavljanjem iz tač. 1.7.2 i 1.7.4 Priloga 3; predosnovne matične biljke i predosnovni sadni materijal iz tačke 1.8.1 Priloga 3; osnovnu matičnu biljku ili osnovni sadni materijal iz tačke 2.2.1 Priloga 3, sertifikovane matične biljke ili sertifikovani sadni materijal iz tačke 3.2.1 Priloga 3 i CAC sadni materijal iz tačke 4.4.1 Priloga 3 i mjera iz Dijela 7 Priloga 3

Rod ili vrsta	RNQP-i
<i>Castanea sativa</i> Mill.	Gljive i pseudogljive <i>Phytophthora ramorum</i> (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld [PHYTRA]
<i>Citrus</i> L., <i>Fortunella</i> Swingle i <i>Poncirus</i> Raf.	Bakterije <i>Spiroplasma citri</i> Saglio et al. [SPIRCI] Gljive i pseudogljive <i>Plenodomus tracheiphilus</i> (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley [DEUTTR] Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Uzročnik kristakortisa agruma [CSCC00] Egzokortis-viroid agruma [CEVD00] Uzročnik impietrature agruma [CSI000] Virus mrljavosti lista agruma [CLBV00] <i>Psorosis</i> virus agruma [CPSV00] Virus <i>Citrus tristeza</i> (izolati iz EU-a) [CTV000] Virus šarenila agruma [CVV000] Viroid kržljivosti hmelja [HSVD00]
<i>Corylus avellana</i> L.	Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Virus mozaika jabuke [APMV00]
<i>Cydonia oblonga</i> Mill.	Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Virus klorotične pjegavosti lista jabuke [ACLSV0] Uzročnik gumenastog drva jabuke [ARW000] Virus brazdavosti stabla jabuke [ASGV00] Virus jamičavosti stabla jabuke [ASPV00] Uzročnik nekroze kore stabla kruške [PRBN00] Uzročnik razdvajanja kore stabla kruške [PRBS00] Viroid plikavog raka kruške [PBCVD0] Uzročnik hrapavosti kore stabla kruške [PRRB00] Uzročnik žute mrljavosti dunje [ARW000]
<i>Fragaria</i> L.	Bakterije <i>Xanthomonas fragariae</i> Kennedy & King [XANTFR] Gljive i pseudogljive <i>Colletotrichum acutatum</i> Simmonds [COLLAC] <i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert & Cohn) J. Schröter [PHYTCC] <i>Phytophthora fragariae</i> C. J. Hickman [PHYTFR] Nematode <i>Aphelenchoides besseyi</i> Christie [APLOBE] <i>Aphelenchoides blastophthorus</i> Franklin [APLOBL] <i>Aphelenchoides fragariae</i> (Ritzema Bos) Christie [APLOFR] <i>Aphelenchoides ritzemabosi</i> (Schwartz) Steiner & Buhner [APLORI] Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Virus mozaika gušarke [ARMV00] Virus prstenaste pjegavosti maline [RPRSV0] Virus mreškavosti jagode [SCRV00] Latentni virus prstenaste pjegavosti jagode [SLRSV0] Virus blagog žutila ruba jagode [SMYEV0] Virus šarenila jagode [SMOV00] Virus prugavosti žila jagode [SVBV00] Virus prstenastog crnila rajčice [TBRV00]
<i>Juglans regia</i> L.	Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Virus uvijenosti lista trešnje [CLRV00]
<i>Malus</i> Mill.	Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Virus klorotične pjegavosti lista jabuke [ACLSV0] Viroid ulegnutog ploda jabuke [ADFVD0]

	Uzročnik pljosnatih grana jabuke [AFL000] Virus mozaika jabuke [APMV00] Uzročnik gumenastog drveta jabuke [ARW000] Viroid ožiljaka na kori ploda jabuke [ASSVD0] Uzročnik zvjezdastih pukotina na jabuci [APHW00] Virus brazdavosti stabla jabuke [ASGV00] Virus jamičavosti stabla jabuke [ASPV00] Candidatus Phytoplasma mali Seemüller & Schneider [PHYPMA] Poremećaji na plodovima: sitni plod [APCF00] zelena deformacija [APGC00] krgavi plod Bena Davisa, hrapava pokožica [APRSK0] zvjezdasta pukotina, crvenkasti prsten [APLP00] crvenkasta bradavičavost Tomato ringspot virus [TORSV0]
Olea europaea L.	Gljive i pseudogljive <i>Verticillium dahliae</i> Kleb [VERTDA] Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Virus mozaika gušarke [ARMV00] Virus uvijenosti lista trešnje [CLRV00] Latentni virus prstenaste pjegavosti jagode [SLRSV0]
Prunus dulcis (Miller) Webb	Bakterije <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>pruni</i> (Smith) Vauterin et al. [XANTPR] Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Virus klorotične pjegavosti lista jabuke [ACLSV0] Virus mozaika jabuke [APMV00] Candidatus Phytoplasma <i>prunorum</i> Seemüller & Schneider [PHYPPR] Virus šarke šljive [PPV000] Virus kržljivosti šljive [PDV000] Virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje [PNRSV0] Tomato ringspot virus [TORSV0]
Prunus armeniaca L.	Bakterije <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>pruni</i> (Smith) Vauterin et al. [XANTPR] Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Virus klorotične pjegavosti lista jabuke [ACLSV0] Virus mozaika jabuke [APMV00] Latentni virus marelice [ALV000] Candidatus Phytoplasma <i>prunorum</i> Seemüller & Schneider [PHYPPR] Virus šarke šljive [PPV000] Virus kržljivosti šljive [PDV000] Virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje [PNRSV0] Tomato ringspot virus [TORSV0]
Prunus avium L. i Prunus cerasus L.	Bakterije <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>pruni</i> (Smith) Vauterin et al. [XANTPR] Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Virus klorotične pjegavosti lista jabuke [ACLSV0] Virus mozaika jabuke [APMV00] Virus mozaika gušarke [ARMV00] Candidatus Phytoplasma <i>prunorum</i> Seemüller & Schneider [PHYPPR] Cherry green ring mottle virus [CGRMV0] Virus uvijenosti lista trešnje [CLRV00] Virus šarenila lista trešnje [CMLV00] Virus nekrotičnog hrdastog šarenila trešnje [CRNRM0] Virus male trešnje 1 i 2 [LCHV10], [LCHV20] Virus šarke šljive [PPV000] Virus kržljivosti šljive [PDV000] Virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje [PNRSV0] Virus prstenaste pjegavosti maline [RPRSV0] Latentni virus prstenaste pjegavosti jagode [SLRSV0] Virus prstenastog crnila paradajza [TBRV00] Tomato ringspot virus [TORSV0]
Prunus domestica L., Prunus salicina Lindley i druge vrste roda Prunus L. podložne virusu šarke	Bakterije <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>pruni</i> (Smith) Vauterin et al. [XANTPR] Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme

šljive ako je riječ o križancima roda <i>Prunus</i> L.	Virus klorotične pjegavosti lista jabuke [ACLSV0] Virus mozaika jabuke [APMV00] <i>Candidatus</i> Phytoplasma <i>prunorum</i> Seemüller & Schneider [PHYPPR] Latentni virus prstenaste pjegavosti džanarke [MLRSV0] Virus šarke šljive [PPV000] Virus kržljivosti šljive [PDV000] Virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje [PNRSV0] Tomato ringspot virus [TORSV0]
<i>Prunus persica</i> (L.) Batsch	Bakterije <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>pruni</i> (Smith) Vauterin <i>et al.</i> [XANTPR] Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Virus klorotične pjegavosti lista jabuke [ACLSV0] Virus mozaika jabuke [APMV00] Latentni virus marelice [ALV000] <i>Candidatus</i> Phytoplasma <i>prunorum</i> Seemüller & Schneider [PHYPPR] Latentni viroid mozaika breskve [PLMVD0] Virus šarke šljive [PPV000] Virus kržljivosti šljive [PDV000] Virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje [PNRSV0] Latentni virus prstenaste pjegavosti jagode [SLRSV0] Tomato ringspot virus [TORSV0]
<i>Pyrus</i> L.	Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Virus klorotične pjegavosti lista jabuke [ACLSV0] Uzročnik gumenastog drva jabuke [ARW000] Virus brazdavosti stabla jabuke [ASGV00] Virus jamičavosti stabla jabuke [ASPV00] <i>Candidatus</i> Phytoplasma <i>pyri</i> Seemüller & Schneider [PHYPPY] Uzročnik nekroze kore stabla kruške [PRBN00] Uzročnik razdvajanja kore stabla kruške [PRBS00] Viroid plikavog raka kruške [PBCVD0] Uzročnik hrapavosti kore stabla kruške [PRRB00] Uzročnik žute mrljavosti dunje [ARW000]
<i>Ribes</i> L.	Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Virus mozaika gušarke [ARMV00] Virus reverzije crnog ribiza [BRAV00] Virus mozaika krastavca [CMV000] Prosvjetljavanju žila ogrozda pridruženi virus [GOVB00] Virus prstenaste pjegavosti maline [RPRSV0] Latentni virus prstenaste pjegavosti jagode [SLRSV0]
<i>Rubus</i> L.	Gljive i pseudogljive <i>Phytophthora</i> spp. de Bary [1PHYTG] Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Virus mozaika jabuke [APMV00] Virus mozaika gušarke [ARMV00] Virus nekroze kupine [BRNV00] <i>Candidatus</i> Phytoplasma <i>rubi</i> Malembic-Maher <i>et al.</i> [PHYPRU] Virus mozaika krastavca [CMV000] Virus grmolike kržljivosti maline [RBDV00] Virus šarenila lista maline [RLMV00] Virus prstenaste pjegavosti maline [RPRSV0] Virus kloroze žila maline [RVCV00] Žuta pjegavost maline [RYS000] Virus žute mrežavosti biljaka roda <i>Rubus</i> [RYNV00] Latentni virus prstenaste pjegavosti jagode [SLRSV0] Virus prstenastog crnila paradajza [TBRV00] Tomato ringspot virus [TORSV0]
<i>Vaccinium</i> L.	Gljive i pseudogljive <i>Phytophthora ramorum</i> (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld [PHYTRA]; Virusi, viroidi, virozama slične bolesti i fitoplazme Mozaiku borovnice pridruženi virus roda <i>Ophiovirus</i> [BLMAV0] Virus crvene prstenaste pjegavosti borovnice [BRRV00] Virus rubne paleži borovnice [BLSCV0] Virus šoka borovnice [BLSHV0]

	Virus prugavosti borovnice [BSSV00] <i>Candidatus</i> Phytoplasma asteris Lee et al. [PHYPPAS] <i>Candidatus</i> Phytoplasma pruni [PHYPPN] <i>Candidatus</i> Phytoplasma solani Quaglino et al. [PHYPSO] Fitoplazma lažnog cvata brusnice [PHYPPB] Tomato ringspot virus [TORSV0] Tomato ringspot virus [TORSV0]
--	---

DIO C
ŠTETNI ORGANIZMI PRISUTNI U ZEMLJIŠTU

Rod ili vrsta	RNQP-i
Fragaria L.	Nematode <i>Longidorus attenuatus</i> Hooper [LONGAT] <i>Longidorus elongatus</i> (de Man) Thorne & Swanger [LONGEL] <i>Longidorus macrosoma</i> Hooper [LONGMA] <i>Xiphinema diversicaudatum</i> (Mikolietzky) Thorne [XIPHDI]
Juglans regia L.	Nematode <i>Xiphinema diversicaudatum</i> (Mikolietzky) Thorne [XIPHDI]
Olea europaea L.	Nematode <i>Xiphinema diversicaudatum</i> (Mikolietzky) Thorne [XIPHDI]
Pistacia vera L.	Nematode <i>Xiphinema index</i> Thorne & Allen [XIPHIN]
Prunus avium L. i Prunus cerasus L.	Nematode <i>Longidorus attenuatus</i> Hooper [LONGAT] <i>Longidorus elongatus</i> (de Man) Thorne & Swanger [LONGEL] <i>Longidorus macrosoma</i> Hooper [LONGMA] <i>Xiphinema diversicaudatum</i> (Mikolietzky) Thorne [XIPHDI]
Prunus domestica L., Prunus persica (L.) Batsch i Prunus salicina Lindley	Nematode <i>Longidorus attenuatus</i> Hooper [LONGAT] <i>Longidorus elongatus</i> (de Man) Thorne & Swanger [LONGEL] <i>Xiphinema diversicaudatum</i> (Mikolietzky) Thorne [XIPHDI]
Ribes L.	Nematode <i>Longidorus elongatus</i> (de Man) Thorne & Swanger [LONGEL] <i>Longidorus macrosoma</i> Hooper [LONGMA] <i>Xiphinema diversicaudatum</i> (Mikolietzky) Thorne [XIPHDI]
Rubus L.	Nematode <i>Longidorus attenuatus</i> Hooper [LONGAT] <i>Longidorus elongatus</i> (de Man) Thorne & Swanger [LONGEL] <i>Longidorus macrosoma</i> Hooper [LONGMA] <i>Xiphinema diversicaudatum</i> (Mikolietzky) Thorne [XIPHDI]

ZAHTEJEVI ZA SADNI MATERIJAL I SADNICE VOĆA, AKO JE PRIMJENJIVO

DIO 1

1. Zahtjevi za predosnovni materijal

1.2. Zahtjevi za sertifikovanje predosnovnog materijala sadnog materijala voća:

1.2.1. Sadni materijal, osim matičnih biljaka i podloga koje ne pripadaju određenoj sorti, sertifikuje se kao predosnovni materijal ako je utvrđeno da ispunjava sledeće zahtjeve:

- (a) direktno je dobijen razmnožavanjem od matične biljke u skladu sa tač. 1.11. ili 1.12. ovog Priloga;
- (b) istovjetan je opisu svoje sorte, a istovjetnost sa opisom sorte provjerava se u skladu sa tačkom 1.5.2. ovog Priloga;
- (c) održavan je u skladu sa tačkom 1.6. ovog Priloga;
- (d) u skladu je sa zahtjevima u pogledu zdravstvene ispravnosti u skladu sa tačkom 1.8. ovog Priloga;
- (e) odobreno odstupanje u skladu sa tač. 1.6. i 1.6.4. ovog Priloga, da se predosnovne matične biljke i predosnovni materijal gaje na polju pod uslovima u kojima nije obezbijeđena zaštita od insekata, a zemljište je u skladu sa tačkom 1.9 ovog Priloga;
- (f) u skladu je sa tačkom 1.10 ovog Pravilnika u pogledu nedostataka.

1.2.2. Matične biljke iz tačke 1.2.1 podtačka a) moraju biti odobrene u skladu sa tačkom 1.4 ovog Priloga, ili dobijene umnožavanjem u skladu sa tačkom 1.11 ovog Priloga ili mikrorazmnožavanjem u skladu sa tačkom 1.12 ovog Priloga.

1.2.3. Ako predosnovna matična biljka ili predosnovni materijal više ne ispunjavaju zahtjeve od tačke 1.5 do tačke 1.10 dobavljač ih uklanja iz blizine drugih predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala. Uklonjene matične biljke ili materijal mogu se upotrebljavati kao osnovni, sertifikovani ili CAC materijal pod uslovom da ispunjavaju zahtjeve za odgovarajuće kategorije. Umjesto uklanjanja matičnih biljaka ili materijala, dobavljač može preduzeti odgovarajuće mjere kako bi obezbijedio da matična biljka ili materijal ponovo ispunjavaju te zahtjeve.

1.3. Zahtjevi za sertifikovanje podloga koje ne pripadaju određenoj sorti kao predosnovni materijal

1.3.1. Podloga koja ne pripada određenoj sorti, na zahtjev sertifikuje se kao predosnovni materijal ako je utvrđeno da ispunjava sledeće zahtjeve:

- (a) direktno je dobijena razmnožavanjem, vegetativnim ili polnim putem iz matične biljke; u slučaju polnog razmnožavanja stabla oparašivača (oprašivači) direktno se dobijaju vegetativnim razmnožavanjem od matične biljke;
- (b) istovjetna je opisu svoje vrste;
- (c) održava se u skladu sa tačkom 1.6 ovog priloga;
- (d) u skladu je sa zahtjevima u pogledu zdravstvene ispravnosti u skladu sa tačkom 1.8. ovog Priloga;
- (e) ako je odobreno odstupanje u skladu sa tačkom 1.6.4. ovog priloga da se predosnovne matične biljke i predosnovni materijal gaje na polju pod uslovima u kojima nije obezbijeđena zaštita od insekata, a zemljište je u skladu sa tačkom 1.9. ovog priloga;
- (f) u skladu je sa tačkom 1.10. ovog priloga u pogledu nedostataka.

1.3.2. Matične biljke iz tačke 1.3.1. podtačka (a) treba da su odobrene u skladu sa tačkom 1.5. ovog priloga ili dobijene umnožavanjem u skladu sa tačkom 1.11. ili mikrorazmnožavanjem u skladu sa tačkom 1.12. ovog priloga.

1.3.3. Ako podloga koja je predosnovna matična biljka ili predosnovni materijal više ne ispunjava zahtjeve iz tač. 1.6. do 1.10 ovog Priloga, dobavljač je uklanja iz blizine ostalih predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala. Uklonjena podloga može se upotrijebiti kao osnovni, sertifikovani ili CAC materijal pod uslovom da ispunjava zahtjeve za odgovarajuće kategorije. Umjesto uklanjanja podloge, dobavljač može preduzeti odgovarajuće mjere kako bi obezbijedio da podloga ponovo ispunjava te zahtjeve.

1.4. Zahtjevi za priznavanje predosnovne matične biljke

1.4.1. Uprava priznaje predosnovnu matičnu biljku ako je dobijena u skladu tač. 1.5.2. do 1.10 ovog Priloga i ako je istovjetna sa opisom sorte što je utvrđeno u skladu sa tač. 1.4.2, 1.4.3 i 1.4.4 ovog Priloga.

Priznaje se na osnovu stručne kontrole i rezultata ispitivanja, evidencija i postupaka u skladu sa tačkom 6.1. ovog priloga.

1.4.2. Istovjetnost predosnovne matične biljke sa opisom sorte utvrđuje se posmatranjem izražavanja svojstava sorte, koje obuhvata:

- (a) službeni opis za sorte upisane u sortnu listu i za zaštićene sorte;
- (b) opis sorte priložen uz zahtjev za upis u sortnu listu;
- (c) opis sorte priložen uz zahtjev za dodjelu oplemenjivačkog prava;
- (d) službeno priznati opis ako je sorta upisana u sortnu listu.

1.4.3. U slučaju iz tač. 1.4.2. podtač. (a) ili (c), predosnovna matična biljka priznaje se ako je Uprave izvještajem utvrdila da je sorta različita, uniformna i stabilna, a do registracije te sorte matična biljka i materijal dobijen od nje može se upotrebljavati samo za proizvodnju osnovnog ili sertifikovanog materijala.

1.4.4. Ako se istovjetnost sa opisom sorte može utvrditi samo na osnovu svojstava plodonosne biljke, posmatranje izražavanja svojstava sorte obavlja se na plodovima plodonosne biljke koja je dobijena razmnožavanjem od predosnovne matične biljke. Te plodonosne biljke drže se odvojeno od predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala.

Plodonosne biljke pregledaju se vizuelno u najprikladnijem periodu godine uzimajući u obzir klimatske uslove i uslove gajenja biljaka tih rodova ili vrsta.

1.5. Zahtjev za priznavanje podloge koja ne pripada određenoj sorti

1.5.1. Podloga koja ne pripada određenoj sorti može se priznati kao predosnovna matična biljka ako je istovjetna opisu vrste i ako je u skladu sa tač. 1.6. do 1.10. ovog Priloga. Priznaje se na osnovu izvršene stručne kontrole i rezultata ispitivanja, kao i evidencija i postupaka dobavljača u skladu sa tačkom 6.1. ovog Priloga.

1.5.2. Uprava i prema potrebi, dobavljač redovno provjeravaju istovjetnost predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala sa opisom sorte, u skladu sa tač. 1.4.2. i 1.4.3. ovog Priloga, u skladu sa zahtjevima za određenu sortu i upotrijebljenu metodu razmnožavanja. Dodatno uz redovne provjere predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala, Uprava, a prema potrebi i dobavljač, nakon svakog obnavljanja provjeravaju predosnovne matične biljke koje iz njega proizlaze.

1.6. Zahtjevi u pogledu održavanja predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala

1.6.1. Dobavljači održavaju predosnovne matične biljke i predosnovni materijal u objektima koji su određeni za te rodove ili vrste i koji su zaštićeni od insekata čime se obezbjeđuje odsustvo zaraze vektorima bolesti vazдушnim putem i drugim mogućim izvorima tokom proizvodnog ciklusa. Predosnovne matične biljke kandidati drže se u uslovima u kojima je obezbijeđena zaštita od insekata i fizički su odvojene od predosnovnih matičnih biljaka u objektima iz ove tačke sve dok se ne završe sva ispitivanja u pogledu usklađenosti sa tač. 1.7.1 i 1.7.2. ovog priloga.

1.6.2. Predosnovnim matičnim biljkama i predosnovnim materijalom upravlja se na način kojim se obezbjeđuje da su pojedinačno označene tokom proizvodnog procesa.

1.6.3. Predosnovno matično bilje i predosnovni materijal gaji se ili proizvodi u posudama bez zemlje ili sa sterilisanim supstratima za uzgoj, izolovano od zemljišta i označavaju se radi sljedivosti.

1.6.4. Izuzetno od tač. 1.6.1, 1.6.2 i 1.6.3. ovog priloga Uprava može odobriti zasnivanje proizvodnje predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala na polju u uslovima u kojima nije obezbijeđena zaštita za određene rodove ili vrste. Takav materijal se označava radi obezbjeđenja sljedivosti, a zasnivanje proizvodnje je moguće pod uslovom da se obezbijedi preduzimanje odgovarajućih mjera za sprečavanje zaraze biljaka vektorima bolesti vazдушnim putem, dodirnom korijenom, unakrsnom zarazom mašinama, alatom za kalemljenje i drugim mogućim izvorima.

1.6.5. Predosnovne matične biljke i predosnovni materijal mogu se održavati krioprezervacijom.

1.6.6. Predosnovne matične biljke mogu se upotrijebiti samo za period koji je izračunat na osnovu stabilnosti (nepromjenjivosti) sorte ili spolnih uslova uzgoja i ostalih činioca koji utiču na stabilnost.

1.7. Zahtjevi u pogledu zdravstvenog stanja za predosnovne matične biljke kandidati i predosnovne matične biljke dobijene obnavljanjem

1.7.1. Predosnovna matična biljka kandidat treba da je bez štetnih organizama iz Priloga II dio A ovog Pravilnika, što se utvrđuje vizuelnim pregledima u objektima i na polju. Vizuelni pregled vrši Uprava i prema potrebi dobavljač.

U slučaju sumnje na prisutnost štetnih organizama, vrši se uzorkovanje i laboratorijska ispitivanja.

1.7.2. Predosnovna matična biljka kandidat treba da je bez štetnih organizama iz Priloga II dio B ovog Pravilnika.

Na osnovu vizuelnih pregleda u objektima i na poljima i na osnovu uzorkovanja i laboratorijskih ispitivanja za predosnovnu matičnu biljku kandidat utvrđuje se da nema štetnih organizama iz Priloga II dio B ovog Pravilnika.

Vizuelni pregled, uzorkovanje i laboratorijska ispitivanja vrši Uprava i prema potrebi dobavljač, u najprikladnijem periodu godine uzimajući u obzir klimatske uslove i uslove gajenja bilja i relevantnu biologiju štetnih organizama. U slučaju sumnje na prisustvo štetnih organizama uzorkovanje i ispitivanje vrši se u bilo koje vrijeme tokom godine.

1.7.3. Uzorkovanje i ispitivanje iz tač. 1.7.1. i 1.7.2. ovog Priloga, sprovodi se u skladu sa standardima Evropske i mediteranske organizacije za zaštitu bilja (EPPO) ili drugim međunarodno priznatim standardima, a ako takvi standardi ne postoje primjenjuju se odgovarajući standardi utvrđeni na nacionalnom nivou.

Uprava i prema potrebi dobavljač uzete uzorke dostavljaju ovlaštenim laboratorijama.

Primijenjene metode ispitivanja virusa, viroida, virozama sličnih bolesti i fitoplazme na predosnovnim matičnim biljkama kandidatima su biološko indeksiranje na biljkama indikatorima. Druge metode ispitivanja se primjenjuju u slučaju kada se smatra da se njima postižu rezultati jednako pouzdani kao i biološko indeksiranje na biljkama indikatorima.

1.7.4. Izuzetno od tačke 1.7.2. ovog priloga, ako je predosnovna matična biljka kandidat, vizuelno pregledana i uzorkovana, vrši se ispitivanje samo na viruse, viroide ili virozama slične bolesti koji se prenose putem polena iz Priloga II dio B ovog Pravilnika, ako se stručnom kontrolom potvrdilo da je sadnica dobijena iz sjemena proizvedenog od biljke bez simptoma izazvanih virusima, viroidima i virozama sličnim bolestima i da je ta sadnica održavana u skladu sa podtač. 1.6.1 i 1.6.3. ovog priloga.

1.7.5. Tač. 1.7.1. i 1.7.3. ovog priloga primjenjuju se i na predosnovnu matičnu biljku koja se proizvodi obnavljanjem. Predosnovna matična biljka proizvedena obnavljanjem treba da je bez virusa i viroida iz Priloga II dio B ovog Pravilnika, što se utvrđuje vizuelnim pregledima objekata, polja i partija kao i uzorkovanjem i ispitivanjem predosnovne matične biljke, a vizuelni pregled, uzorkovanje i ispitivanje vrši Uprava i prema potrebi dobavljač.

1.8. Zahtjevi u pogledu zdravstvenog stanja za predosnovne matične biljke i predosnovni materijal

1.8.1. Na osnovu izvršenih vizuelnih pregleda objekata, polja i partija za predosnovnu matičnu biljku ili predosnovni materijal utvrđuje se da li su slobodni od regulisanih nekarantinskih štetnih organizama (RNQP) iz Priloga II dio B ovog Pravilnika i da li su u skladu sa zahtjevima iz Priloga III. Vizuelne preglede vrši Uprava i prema potrebi dobavljač, kao i uzorkovanje i ispitivanje.

U slučaju sumnje na prisutnost regulisanih nekarantinskih štetnih organizama iz Priloga II dio B ovog Pravilnika, Uprava i prema potrebi dobavljač vrši uzorkovanje i ispitivanje predosnovne matične biljke ili predosnovnog materijala.

1.8.2. Za uzorkovanje i ispitivanje iz tačke 1.8.1. ovog Priloga sprovodi se u skladu sa standardima Evropske i mediteranske organizacije za zaštitu bilja (EPPO) ili drugim međunarodno priznatim standardima, a ako takvi standardi ne postoje primjenjuju se odgovarajući standardi utvrđeni na nacionalnom nivou.

Uprava i prema potrebi dobavljač uzete uzorke dostavljaju ovlaštenim laboratorijama.

1.8.3. U slučaju pozitivnog nalaza ispitivanja za bilo koji regulisani nekarantinski štetni organizam iz Priloga II dio B ovog Pravilnika, dobavljač uklanja zaraženu predosnovnu matičnu biljku ili predosnovni materijal koji je blizu ostalim predosnovnim matičnim biljkama i predosnovnom materijalu u skladu sa tač. 1.2. i 1.2.3. ili tačkom 1.3.3. ovog Priloga ili preduzima odgovarajuće mjere u skladu sa Prilogom III ovog Pravilnika.

1.8.4. Mjere za obezbjeđivanje usklađenosti sa zahtjevima iz tačke 1.8.1. utvrđene su u Prilogu III ovog Pravilnika.

1.8.5. Tačka 1.8.1. ne primjenjuje se na predosnovne matične biljke i predosnovni materijal tokom krioprezervacije.

1.8.6. Tačka 1.8.1 ne primjenjuje se na predosnovne matične biljke i predosnovni materijal ako je taj materijal proizveden na područjima za koja je poznato da je slobodno od relevantnih štetnih organizama u skladu s relevantnim međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere (Zahtjevi za uspostavljanje područja bez štetnih organizama) ISPM br. 4.

1.9 Zahtjevi u pogledu zemljišta za predosnovne matične biljke i predosnovni materijal

1.9.1. Predosnovne matične biljke i predosnovni materijal gaje se samo u zemljištu u kojem nema štetnih organizama iz Priloga II dio C ovog Pravilnika i koji su domaćini virusa. Odsustvo štetnih organizama utvrđuje se uzorkovanjem i ispitivanjem. Uzorkovanje i ispitivanje vrši Uprava i prema potrebi dobavljač, prije sadnje predosnovnih matičnih biljaka ili predosnovnog materijala, a uzorkovanje se ponavlja tokom rasta ako postoji sumnja na prisustvo štetnih organizama iz tačke 1.9.1. ovog Priloga. Uzorkovanje i ispitivanje vrši se uzimajući u obzir klimatske uslove i biologiju štetnih organizama iz Priloga II dio C ovog Pravilnika i ako su ti štetni organizmi relevantni.

1.9.2. Uzorkovanje i ispitivanje se ne vrši ako biljke domaćini štetnih organizama iz Priloga II dio C ovog Pravilnika, nijesu gajene u zemljištu u kojem je zasnivana proizvodnja u periodu od najmanje pet godina i ako nema sumnje u odsustvo relevantnih štetnih organizama u tom zemljištu.

Uzorkovanje i ispitivanje se ne vrši ako se na osnovu stručnih kontrola utvrdi da u zemljištu nema štetnih organizama iz Priloga II dio C ovog Pravilnika i koji su domaćini virusa koji utiču na taj rod ili vrstu.

1.9.3. Uzorkovanje i ispitivanje iz tačke 1.9.1. ovog Priloga sprovodi se u skladu sa standardima Evropske i mediteranske organizacije za zaštitu bilja (EPPO) ili drugim međunarodno priznatim standardima, a ako takvi standardi ne postoje primjenjuju se odgovarajući standardi utvrđeni na nacionalnom nivou.

1.10. Zahtjevi u pogledu nedostataka koji bi mogli smanjiti kvalitet

Na osnovu vizuelnog pregleda utvrđuje se da predosnovni matični biljke i predosnovni materijal gotovo nema nedostataka. Vizuelni pregled vrši Uprava i prema potrebi dobavljač. Povrede, promjena boje, oštećeno tkivo ili osušenost smatraju se nedostacima koji utiču na kvalitet i upotrebljivost sadnog materijala.

1.11. Zahtjevi u pogledu umnožavanja, obnavljanja i razmnožavanja predosnovnih matičnih biljaka

1.11.1. Dobavljač može umnožiti ili obnoviti predosnovnu matičnu biljku prihvaćenu u skladu sa tačkom 1.4.1. ovog Priloga.

1.11.2. Dobavljač može razmnožiti predosnovnu matičnu biljku kako bi dobio predosnovni materijal.

1.11.3. Umnožavanje, obnavljanje i razmnožavanje predosnovnih matičnih biljaka obavlja se u skladu sa protokolima iz tačke

1.11.4. ovog Priloga.

1.11.4. Za umnožavanje, obnavljanje i razmnožavanje predosnovnih matičnih biljaka primjenjuju se standardi EPPO-a ili drugi međunarodno priznati standardi, a ako takvi standardi ne postoje, primjenjuju se odgovarajući standardi utvrđeni na nacionalnom nivou.

Standardi su ispitani na odgovarajućim rodovima ili vrstama u periodu koji se smatra primjerenim. Period se smatra primjerenim ako se njime omogućava potvrđivanje fenotipa biljaka u pogledu istovjetnosti sa opisom sorte na osnovu posmatranja proizvodnje voća ili vegetativnog razvoja podloga.

1.11.5. Dobavljač može obnoviti predosnovnu matičnu biljku prije kraja perioda iz tačke 1.6.6. ovog Priloga.

1.12. Zahtjevi u pogledu umnožavanja, obnavljanja i razmnožavanja mikrorazmnožavanjem predosnovnih matičnih biljaka

1.12.1. Umnožavanje, obnavljanje i razmnožavanje mikrorazmnožavanjem predosnovnih matičnih biljaka za proizvodnju drugih predosnovnih matičnih biljaka ili predosnovnog materijala, odvija se u skladu sa protokolima iz tačke 1.12.2. ovog Priloga.

1.12.2. Za mikrorazmnožavanje predosnovnih matičnih biljaka i predosnovnog materijala primjenjuju se standardi EPPO-a ili drugi međunarodno priznati standardi, a ako takvi standardi ne postoje, primjenjuju se odgovarajući standardi utvrđeni na nacionalnom nivou.

Primjenjuju samo oni standardi koji su ispitani na odgovarajućem rodu ili vrsti u periodu koji se smatra dovoljnim za potvrđivanje fenotipa biljaka u pogledu istovjetnosti sa opisom sorte na osnovu posmatranja proizvodnje voća ili vegetativnog razvoja podloga.

DIO 2

2. Zahtjevi za osnovni materijal

2.1. Zahtjevi za sertifikovanje osnovnog materijala

2.1.1. Sadni materijal, osim osnovnih matičnih biljaka i podloga koje ne pripadaju određenoj sorti na zahtjev sertifikuje se kao osnovni materijal ako ispunjava zahtjeve iz tač. 2.1.2, 2.1.3 i 2.1.4 ovog Priloga.

2.1.2. Sadni materijal dobija se razmnožavanjem iz osnovne matične biljke koja ispunjava jedan od sljedećih zahtjeva:

(a) gajena je od predosnovnog materijala; ili

(b) dobijena je umnožavanjem od osnovne matične biljke u skladu sa tačkom 2.5. ovog Priloga.

2.1.3. Sadni materijal treba da ispunjava zahtjeve utvrđene tač. 1.5.2, 1.6., 1.6.6. i 1.10. ovog Priloga.

2.1.4. Sadni materijal treba da ispunjava i dodatne zahtjeve koji se odnose na:

(a) zdravstvenu ispravnost iz tačke 2.2. ovog Priloga;

(b) zemljište iz tačke 2.3. ovog Priloga;

(c) održavanje osnovnih matičnih biljaka i osnovnog materijala iz tačke 2.4. ovog Priloga; i

(d) određene uslove za razmnožavanje iz tačke 2.5. ovog Priloga.

2.1.5. Podloga koja ne pripada određenoj sorti na zahtjev sertifikuje se kao osnovni materijal ako je istovjetna opisu i ako ispunjava zahtjeve iz tač. 1.6., 1.6.2., 1.10., 2.2., 2.3., 2.4. i 2.5. ovog Priloga.

2.1.6. Za potrebe ovog dijela upućivanje na odredbe tač. 2.1.3. i 2.1.5. ovog Priloga za predosnovne matične biljke je upućivanje na osnovne matične biljke, a svako upućivanje na predosnovni materijal je upućivanje na osnovni materijal.

2.1.7. Ako osnovna matična biljka ili osnovni materijal više ne ispunjavaju zahtjeve iz tač. 1.5.2, 1.6., 1.6.2., 1.6.6, 1.10, 2.2 i 2.3. ovog Priloga dobavljač ih uklanja iz blizine drugih osnovnih matičnih biljaka i osnovnog materijala. Uklonjene matične biljke ili materijal mogu se upotrijebiti kao sertifikovani ili CAC materijal pod uslovom da ispunjavaju zahtjeve utvrđene za odgovarajuće kategorije. Umjesto uklanjanja te matične biljke ili tog materijala, dobavljač može preduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurao da ta matična biljka ili materijal ponovo ispunjava te zahtjeve.

2.1.8. Kada podloga ne pripada određenoj sorti, a osnovna je matična biljka ili osnovni materijal, više ne ispunjava zahtjeve iz tač. 1.6.2, 1.6.6., 1.10., 2.2. i 2.3. ovog Priloga dobavljač je uklanja iz blizine ostalih osnovnih matičnih biljaka i osnovnog materijala. Uklonjena podloga može se upotrijebiti kao sertifikovani ili CAC materijal pod uslovom da ispunjava zahtjeve o odgovarajućim kategorijama.

Umjesto uklanjanja, dobavljač može preduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurao da ta podloga ponovo ispunjava zahtjeve.

2.2. Zahtjevi u pogledu zdravstvenog stanja za osnovne matične biljke i osnovni materijal

2.2.1. Na osnovu vizuelnih pregleda u objektima, na poljima i partijama za osnovnu matičnu biljku ili osnovni materijal utvrđuje se da li su slobodni od regulisanih nekarantinskih štetnih organizama iz Priloga II dio A i B ovog Pravilnika i da su u skladu sa zahtjevima iz Priloga III ovog Pravilnika. Vizuelni pregled vrši Uprava i prema potrebi dobavljač, ka oi uzorkovanje i ispitivanje osnovne matične biljke ili osnovnog materijala na regulisane nekarantinske štetne organizme iz Priloga II dio B i na osnovu zahtjeva iz Priloga III.

U slučaju sumnje na prisustvo regulisanih nekarantinskih štetnih organizama iz Priloga II dio A ovog Pravilnika Uprava i prema potrebi dobavljač vrše uzorkovanje i ispitivanje osnovne matične biljke ili osnovnog materijala.

2.2.2. Za uzorkovanje i ispitivanje iz tačke 2.2.1. ovog Priloga primjenjuju se standardi EPPO-a ili drugi međunarodno priznati standardi, a ako takvi standardi ne postoje primjenjuju se relevantni standardi utvrđeni na nacionalnom nivou.

2.2.3. U slučaju pozitivnog nalaza ispitivanja za regulisanje nekarantinski štetne organizme iz Priloga II dio A i B ovog Pravilnika, dobavljač uklanja zaraženu osnovnu matičnu biljku ili osnovni materijal u blizini ostalih osnovnih matičnih biljaka i osnovnog materijala u skladu sa tač. 2.1.7. ili 2.1.8. ovog Priloga odnosno preduzima odgovarajuće mjere u skladu sa Prilogom III ovog Pravilnika.

2.2.4. Mjere za obezbjeđivanje usklađenosti sa zahtjevima iz tačke 2.2.1 utvrđene su u Prilogu III ovog Pravilnika.

2.2.5. Tačka 2.2.1 ne primjenjuje se na osnovne matične biljke i osnovni materijal tokom krioprezervacije.

2.2.6. Tačka 2.2.1. ne primjenjuje se na osnovne matične biljke i osnovni materijal ako je taj materijal proizveden na područjima za koja je poznato da su slobodna od relevantnih štetnih organizama u skladu sa relevantnim međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere (Zahtjevi za uspostavljanje područja bez štetnih organizama. ISPM br. 4.

2.3. Zahtjevi u pogledu zemljišta za osnovne matične biljke i osnovni materijal

2.3.1. Osnovne matične biljke i osnovni materijal mogu se gajiti samo u zemljištu u kojem nema štetnih organizama iz Priloga II dio C ovog Pravilnika i koji su domaćini virusa. Odsustvo takvih štetnih organizama koji su domaćini virusa utvrđuje se uzorkovanjem i ispitivanjem.

Uzorkovanje vrši Uprava i prema potrebi dobavljač, prije sadnje osnovnih matičnih biljaka ili osnovnog materijala, a ponavlja se tokom rasta ako postoji sumnja u prisustvo štetnih organizama i vrši se uzimajući u obzir klimatske uslove i biologiju štetnih organizama iz Priloga II dio C ovog Pravilnika i ako su ti štetni organizam relevantni za osnovne matične biljke ili osnovni materijal.

2.3.2. Uzorkovanje i ispitivanje ne vrši se ako biljke koje su domaćini štetnih organizama iz Priloga II dio C ovog Pravilnika nisu gajene u zemljištu proizvodnje u periodu od najmanje pet godina i ako nema sumnje o odsustvu relevantnih štetnih organizama u tom zemljištu.

Uzorkovanje i ispitivanje se ne vrši ako Uprava na osnovu stručne kontrole utvrdi da u zemljištu nema štetnih organizama iz Priloga II dio C ovog Pravilnika, i koji su domaćini virusa.

2.3.3. Za uzorkovanje i ispitivanje iz tačke 2.3.1. ovog Priloga, primjenjuju se standardi EPPO-a ili drugi međunarodno priznati standardi.

2.4. Zahtjevi u pogledu održavanja osnovnih matičnih biljaka i osnovnog materijala

2.4.1. Osnovne matične biljke i osnovni materijal održava se na poljima koja su izolovana od mogućih izvora zaraze vektorima bolesti vazдушnim pušem, dodirom korijena, unakrsnom zarazom mašinama, alatom za kalemljenje i ostalim mogućim izvorima.

2.4.2. Izolacijska udaljenost od polja iz tačke 2.4.1. ovog Priloga zavisi od okolnostima regiona, vrsti sadnog materijala, prisustvu štetnih organizama na tom području i povezanim relevantnim rizicima koji su utvrđeni na osnovu službenih kontrola.

2.5. Uslovi za umnožavanje

2.5.1. Osnovne matične biljke koje su dobijene iz predosnovnog materijala iz tačke 2.1.2 podtačke a) mogu se umnožavati u nekoliko generacija kako bi se dobio potreban broj osnovnih matičnih biljaka. Osnovne matične biljke umnožavaju se u skladu sa tačkom 1.11. ovog Priloga ili se umnožavanje mikrorazmnožavanjem u skladu sa tačkom 1.12. ovog Priloga. Najveći dozvoljeni broj generacija i životni vijek osnovnih matičnih biljaka utvrđeni su u Dijelu 8 ovog Priloga za odgovarajuće rodove ili vrste.

2.5.2. Ako se dozvoli više generacija osnovne matične biljke, svaka generacija, osim prve, može proizići iz bilo koje prethodne generacije.

2.5.3. Sadni materijal različitih generacija čuva se odvojeno jedan od drugog.

DIO 3

3. Zahtjevi za sertifikovani materijal

3.1. Zahtjevi za sertifikovanje sertifikovanog materijala

3.1.1. Sadni materijal, osim matičnih biljaka, sertifikuje se kao sertifikovani materijal ako ispunjava zahtjeve utvrđene u tač. 3.1.2, 3.1.3 i 3.1.4 ovog Priloga.

3.1.2. Sadni materijal i sadnice dobijaju se razmnožavanjem iz sertifikovane matične biljke.

Sertifikovana matična biljka ispunjava jedan od sledećih zahtjeva:

(a) dobijena je od predosnovnog materijala;

(b) dobijena je od osnovnog materijala.

3.1.3. Sadni materijal i sadnice treba da ispunjavaju zahtjeve utvrđene u tač. 1.5.2., 1.6.6., 1.10, 3.2. i 3.3. ovog Priloga.

3.1.4. Sadni materijal i sadnice treba da ispunjavaju zahtjeve u pogledu zdravstvenog stanja utvrđene u tački 3.2. ovog Priloga.

Sadni materijal i sadnice dobijaju se razmnožavanjem od sertifikovane matične biljke koja ispunjava zahtjeve u pogledu zemljišta u skladu sa tačkom 3.3. ovog Priloga.

3.1.5. Podloga koja ne pripada određenoj sorti sertifikuje se kao sertifikovani materijal ako je istovjetna opisu svoje vrste i ako ispunjava zahtjeve utvrđene u tački 1.6.6. i dodatne zahtjeve iz tač. 1.10., 3.2. i 3.3. ovog Priloga.

3.1.6. Za potrebe ovog dijela, svako upućivanje iz odredbi u tač. 3.1.3 i 3.1.5. na predosnovne matične biljke je upućivanje na sertifikovane matične biljke, a svako upućivanje na predosnovni materijal je upućivanje na sertifikovani materijal.

3.1.7. Ako sertifikovana matična biljka ili sertifikovani materijal više ne ispunjavaju zahtjeve iz u tač. 1.5.2., 1.6.6., 1.10., 3.2. i 3.3. ovog Priloga, dobavljač ih uklanja iz blizine drugih sertifikovanih matičnih biljaka i sertifikovanog materijala. Uklonjena matična biljka ili materijal mogu se upotrijebiti kao CAC materijal pod uslovom da ispunjavaju zahtjeve utvrđene u dijelu 4. Ovog Priloga. Umjesto uklanjanja, dobavljač može preduzeti odgovarajuće mjere kako bi obezbijedio da ta matična biljka ili materijal ponovo ispunjavaju zahtjeve.

3.1.8. Ako je podloga koja ne pripada određenoj sorti sertifikovana matična biljka ili sertifikovani materijal koji više ne ispunjava zahtjeve iz tač. 1.6.6., 1.10, 3.2. i 3.3. ovog Priloga, dobavljač je uklanja iz blizine ostalih sertifikovanih matičnih biljaka i sertifikovanog materijala.

Uklonjena matična biljka ili materijal mogu se upotrebljavati kao CAC materijal pod uslovom da ispunjavaju zahtjeve utvrđene u Dijelu 4 ovog Priloga. Umjesto uklanjanja te podloge, dobavljač može preduzeti odgovarajuće mjere kako bi obezbijedio da ta podloga ponovo ispunjava zahtjeve.

3.2. Zahtjevi u pogledu zdravstvenog stanja za sertifikovane matične biljke i sertifikovani materijal

3.2.1. Na osnovu vizuelnih pregleda u objektima, na poljima i partijama za sertifikovanu matičnu biljku ili sertifikovani materijal utvrđuje se da su slobodni od regulisanih nekarantinskih štetnih organizama iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika i da su u skladu

sa zahtjevima iz Priloga III ovog Pravilnika. Vizuelni pregled vrši Uprava i prema potrebi dobavljač, kao i uzorkovanje i ispitivanje sertifikovane matične biljke ili sertifikovanog materijala na regulisane nekarantinske štetne organizme iz Priloga II Dio B ovog Pravilnika i na osnovu zahtjeva iz Dijela 7 ovog Priloga.

U slučaju sumnje na prisustvo regulisanih nekarantinskih štetnih organizama iz Priloga II Dio A ovog Pravilnika, Uprava i prema potrebi dobavljač vrše uzorkovanje i ispitivanje sertifikovane matične biljke ili sertifikovanog materijala.

3.2.2. Za uzorkovanje i ispitivanje iz tačke 3.2.1. ovog Priloga primjenjuju se standardi EPPO-a ili drugi međunarodno priznati standardi.

Uprava i prema potrebi dobavljač dostavljaju uzorke ovlaštenim laboratorijima.

3.2.3. U slučaju pozitivnog nalaza ispitivanja za bilo koji regulisani nekarantinski štetni organizam iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika dobavljač uklanja zaraženu sertifikovanu matičnu biljku ili sertifikovani materijal iz blizine ostalih sertifikovanih matičnih biljaka i sertifikovanog materijala u skladu sa tačkom 3.1.7 ili tačkom 3.1.8. ovog Priloga ili preduzima odgovarajuće mjere u skladu sa ovim Prilogom.

3.2.4. Mjere za obezbjeđivanje usklađenosti sa zahtjevima iz tačke 3.2.1 ovog Priloga utvrđene su u Dijelu 7 ovog Priloga.

3.2.5. Tačka 3.2.1 ovog Priloga ne primjenjuje se na sertifikovane matične biljke i sertifikovani materijal tokom krioprezervacije.

3.2.6. Tačka 3.2.1. ovog Priloga ne primjenjuje se na sertifikovane matične biljke i sertifikovani materijal ako je taj materijal proizveden na područjima za koja je poznato da su slobodna od relevantnih štetnih organizama u skladu sa relevantnim međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere (Zahtjevi za uspostavljanje područja bez štetnih organizama. ISPM br. 4.

3.3. Zahtjevi u pogledu zemljišta za sertifikovane matične biljke i sertifikovani materijal

3.3.1. Sertifikovane matične biljke mogu se gajiti samo u zemljištu u kojem nema štetnih organizama iz Priloga II dio C ovog Pravilnika i koji su domaćini virusa. Odsustvo tih štetnih organizama koji su domaćini virusa utvrđuje se uzorkovanjem i ispitivanjem koje vrši Uprava i prema potrebi dobavljač prije sadnje sertifikovane matične biljke, a ponavlja se tokom rasta ako postoji sumnja u prisustvo štetnih organizama iz ove tačke. Uzorkovanje i ispitivanje se vrši uzimajući u obzir klimatske uslove i biologiju štetnih organizama iz Priloga II dio C ovog Pravilnika i ako su ti štetni organizmi relevantni za sertifikovane matične biljke ili sertifikovani materijal.

3.3.2. Uzorkovanje i ispitivanje se ne vrši ako biljke koje su domaćini štetnih organizama iz Priloga II dio C ovog Pravilnika, nijesu gajene u zemljištu namijenjenom proizvodnji u periodu od najmanje pet godina i ako nema sumnje u odsustvo relevantnih štetnih organizama u tom zemljištu.

Uzorkovanje i ispitivanje se ne vrši ako Uprava na osnovu službenih kontrola zaključi da u zemljištu nema štetnih organizama iz Priloga II dio C i koji su domaćini virusa. Osim ako je drugačije propisano, uzorkovanje i ispitivanje ne vrši se u slučaju sertifikovanih sadnica.

3.3.3. Na uzorkovanje i ispitivanje iz tačke 3.3.1. ovog Priloga, primjenjuju se standardi EPPO-a ili drugi međunarodno priznati standardi.

DIO 4

4. Zahtjevi za CAC materijal

4.1. Uslovi za CAC materijal, osim podloga koje ne pripadaju određenoj sorti

4.1.1. CAC materijal, osim podloga koje ne pripadaju određenoj sorti, može se staviti na tržište samo ako je utvrđeno da ispunjava sledeće zahtjeve:

- (a) dobijen je razmnožavanjem poznatog izvora materijala koji je dobavljač evidentirao;
- (b) istovjetan je opisu sorte u skladu sa tačkom 4.3. ovog Priloga;
- (c) u skladu je sa zahtjevima u pogledu zdravstvene ispravnosti iz tačke 4.4. ovog Priloga;
- (d) u skladu je sa tačkom 4.5. ovog Priloga u pogledu nedostataka.

4.1.2 Usklađivanje sa tačkom 4.1.1. ovog Priloga obavlja dobavljač.

4.1.3. U slučaju da CAC materijal više nije u skladu sa tačkom 4.1.1. ovog Priloga dobavljač obavlja jednu od sledećih aktivnosti:

- (a) uklanja taj materijal iz blizine ostalog CAC materijala; ili
- (b) preduzima odgovarajuće mjere kako bi obezbijedio da je taj materijal ponovo u skladu sa zahtjevima.

4.2. Uslovi za CAC materijal u slučaju podloga koje ne pripadaju određenoj sorti

4.2.1. U slučaju podloga koje ne pripadaju određenoj sorti, CAC materijal ispunjava sledeće zahtjeve:

- (a) istovjetan je opisu svoje vrste;
- (b) u skladu je sa zahtjevima u pogledu zdravstvene ispravnosti iz tačke 4.4. ovog Priloga;
- (c) u skladu je sa tačkom 4.5. ovog Priloga u pogledu nedostataka.

4.2.2. Usklađivanje sa tačkom 4.2.1. ovog Priloga obavlja dobavljač.

4.2.3. U slučaju da CAC materijal više nije u skladu sa zahtjevima iz tačke 4.2.1 ovog Priloga dobavljač obavlja jednu od sledećih aktivnosti:

- (a) uklanja taj materijal iz blizine ostalog CAC materijala; ili
- (b) preduzima odgovarajuće mjere kako bi osigurao da je taj materijal ponovo u skladu sa zahtjevima.

4.3. Istovjetnost sa opisom sorte

4.3.1. Istovjetnost CAC materijala sa opisom sorte utvrđuje se posmatranjem izražavanja svojstava sorte, a posmatranje se vrši na jednom od sledećih elemenata:

- (a) službeni opis za sorte upisane u sortnu listu i za zaštićene sorte;
- (b) opis sorte priložen uz zahtjev za upis u sortnu listu;
- (c) opis sorte priložen uz zahtjev za dodjelu oplemenjivačkog prava;
- (d) službeno priznati opis ako je sorta upisana u sortnu listu.

4.3.2. Istovjetnost CAC materijala sa opisom sorte utvrđuje se posmatranjem izražavanja svojstava te sorte CAC materijala.

4.4. Zahtjevi u pogledu zdravstvenog stanja CAC materijala

4.4.1. Na osnovu vizuelnih pregleda koje vrši dobavljač u objektima, na poljima i partijama za CAC materijal utvrđuje se da je CAC materijal praktično slobodan od štetnih organizama iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika, osim ako je u ovom Prilogu drugačije propisano. Dobavljač vrši uzorkovanje i ispitivanje identifikovanog izvora materijala ili CAC materijala na regulisane nekarantinske štetne organizme iz Priloga II Dio A ovog Pravilnika i na osnovu zahtjeva iz ovog Priloga.

U slučaju sumnje na prisustvo regulisanih nekarantinskih štetnih organizama iz Priloga II Dio A ovog Pravilnika dobavljač vrši uzorkovanje i ispitivanje identifikovanog izvora materijala ili CAC materijala. Sadni materijal i sadnice CAC kategorije u partijama

nakon proizvodnje mogu se stavljati na tržište ako dobavljač vizuelnim pregledom utvrdi da su slobodni od simptoma zaraze štetnim organizmima iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika. Dobavljač sprovodi mjere za obezbjeđivanje usklađenosti sa zahtjevima.

4.4.2. Tačka 4.4.1. ovog Priloga ne primjenjuje se na CAC materijal tokom krioprezervacije.

4.4.3. Tačka 4.4.1. ovog Priloga ne primjenjuje se na CAC materijal ako je taj materijal proizveden na područjima za koja je poznato da su slobodna od relevantnih štetnih organizama u skladu sa relevantnim međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere (Zahtjevi za uspostavljanje područja bez štetnih organizama) ISPM br. 4.

4.5. Zahtjevi u pogledu nedostataka

Na osnovu vizuelnog pregleda utvrđuje se da je CAC materijal gotovo bez nedostataka. Povrede, promjena boje, oštećeno tkivo ili osušenost smatraju se nedostacima ako utiču na kvalitet i upotrebljivost sadnog materijala.

4.6. Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

Osim zahtjeva za zdravstveno stanje bilja i zemljišta iz tač. 1.7., 1.8., 1.9., 2.2., 2.3., 3.2., 3.3. i 4.4. ovog Priloga sadni materijal i sadnice proizvode se u skladu sa zahtjevima za proizvodne jedinice, mjesta proizvodnje ili područja iz ovog priloga radi ograničenja prisustva regulisanih nekarantinskih štetnih organizama.

DIO 5

5. Posebni zahtjevi za dobavljače koji proizvode ili umnožavaju sadni materijal i sadnice voća

5.1. Plan za utvrđivanje i praćenje kritičnih tački u proizvodnom procesu

5.1.1. U proizvodnji sadnog materijala i sadnica, dobavljač treba da ima plan za utvrđivanje i praćenje kritičnih tački u proizvodnom ciklusu sa sledećim elementima:

- (a) mjesto i broj biljaka;
- (b) vrijeme gajenja;
- (c) postupci razmnožavanja;
- (d) postupci pakovanja, skladištenja i prevoza.

5.2. Čuvanje podatka o monitoringu i praćenje ispitivanja

5.2.1. Dobavljač vodi evidenciju o podacima o praćenju kritičnih tačaka koje na zahtjev Uprave treba da stave na raspolaganje.

5.2.2. Evidencija ostaje na raspolaganju u periodu od najmanje tri godine od proizvodnje materijala.

5.2.3. Dobavljači vode evidenciju i o izvršenim poljskim pregledima, uzorkovanju i ispitivanjima sve dok je odgovarajući sadni materijal i sadnice pod njihovim kontrolom, a najmanje tri godine nakon premještanja i stavljanja na tržište.

DIO 6

SLUŽBENI PREGLEDI

6.1. Opšti zahtjevi u pogledu službenih pregleda

6.1.1. Službeni pregled sastoji se od: vizuelnog pregleda i, prema potrebi, uzorkovanja i ispitivanja.

6.1.2. Tokom vršenja službenih pregleda, provjerava se:

- (a) prikladnost i stvarna upotreba metoda od strane dobavljača radi provjere kritičnih tačaka u proizvodnom procesu;
- (b) opšta osposobljenost odgovornog lica dobavljača za sprovođenje propisanih aktivnosti u skladu sa propisom koji uređuje sadni materijal.

6.1.3. O izvršenim pregledima iz tačke 6.1.1. ovog Priloga vodi se evidencija, a naročito o rezultatima i datumima vršenja pregleda na polju, uzorkovanju i ispitivanju.

DIO 7

Zahtjevi za mjere po rodovima ili vrstama ili kategorijama

Sadni materijal treba da ispunjava zahtjeve za karantinski štetne organizme i karantinske štetne organizme zaštićenih područja u skladu sa propisima koji uređuju zdravstvenu zaštitu bilja, kao i sledeće zahtjeve:

1. *Castanea sativa* Mill.

a) Sve kategorije

Vizuelni pregled

- Vizuelni pregledi vrše se jednom godišnje.
- *Uzorkovanje i ispitivanje*
- U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II dio A ovog Pravilnika vrši se uzorkovanje i ispitivanje.

b) Predosnovna kategorija

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

Ukoliko je dozvoljena sertifikacija predosnovnog materijala koji je proizveden na polju u uslovima bez zaštite od insekata, za štetni organizam *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr primjenjuju se sljedeći zahtjevi:

***Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr:**

- sadni materijal i sadnice predosnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr u skladu sa relevantnim Međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere; ili
- od početka poslednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa na sadnom materijalu i sadnicama predosnovne kategorije u proizvodnoj jedinici nijesu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr.

***Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld:**

- sadni materijal i sadnice predosnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld u skladu sa relevantnim Međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere, ili
- od početka poslednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa na sadnom materijalu i sadnicama predosnovne kategorije u proizvodnoj jedinici nijesu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld.

c) Osnovna kategorija

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

Cryphonectria parasitica (Murrill) Barr:

- sadni materijal i sadnice osnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr u skladu sa relevantnim Međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere; ili
- od početka posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa na sadnom materijalu i sadnicama osnovne kategorije u proizvodnoj jedinici nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr.

Phytophthora ramorum (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld:

- sadni materijal i sadnice osnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld u skladu sa relevantnim Međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere, ili
- od početka posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa na sadnom materijalu i sadnicama osnovne kategorije u proizvodnoj jedinici nijesu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld.

d) Sertifikovana i CAC kategorija

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

Cryphonectria parasitica (Murrill) Barr:

- sadni materijal i sadnice sertifikovane i CAC kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr u skladu sa relevantnim Međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere; ili
- od početka posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa na sadnom materijalu i sadnicama sertifikovane i CAC kategorije u proizvodnoj jedinici nijesu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr. ili
- sadni materijal i sadnice sertifikovane i CAC kategorije na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Cryphonectria parasitica* (Murrill) Barr izdvojene su, a preostali sadni materijal i sadnice pregledaju se svakih nedelju dana, a najmanje tri nedelje prije slanja u proizvodnoj jedinici nijesu uočeni simptomi tog štetnog organizma.

Phytophthora ramorum (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld:

- sadni materijal i sadnice sertifikovane i CAC kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld u skladu sa relevantnim Međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere, ili
- od početka posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa na sadnom materijalu i sadnicama sertifikovane i CAC kategorije u proizvodnoj jedinici nijesu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld; ili
- sadni materijal i sadnice sertifikovane i CAC kategorije na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld u proizvodnoj jedinici i sve biljke u prečniku od 2 m od sadnog materijala i sadnica sa simptomima neophodno je izdvojiti i uništiti, uključujući prijanjajuću zemlju,

Za sve biljke koje se nalaze u prečniku od 10 m od sadnog materijala i sadnica sa simptomima i za preostali sadni materijal i sadnice iz zaražene partije:

- u periodu od tri mjeseca od otkrivanja sadnog materijala i sadnica sa simptomima, na tom sadnom materijalu i sadnicama ne smiju biti uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld tokom najmanje dva inspekcijska pregleda sprovedena u vrijeme primjereno za otkrivanje tog štetnog organizma pa se tokom tog tromjesečnog perioda ne smiju sprovesti postupci tretiranja kojima se suzbijaju simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld, i

Nakon tog tromjesečnog perioda:

- na tom sadnom materijalu i sadnicama u proizvodnoj jedinici nijesu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld, ili
- reprezentativni uzorak sadnog materijala i sadnica koji se premještaju potrebno je ispitati i utvrditi da je slobodan od štetnog organizma *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld, i

Za ostali sadni materijal i sadnice u proizvodnoj jedinici:

- na sadnom materijalu i sadnicama u proizvodnoj jedinici ne smiju biti uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld, ili
- ispitan je reprezentativni uzorak tog sadnog materijala i sadnica koji se premještaju i utvrđeno je da je slobodan od štetnog organizma *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld.

2. Citrus L., Fortunella Swingle i Poncirus Raf.

a) Predosnovna kategorija

Vizuelni pregled

- Vizuelni pregledi vrše se dva puta godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Sve predosnovne matične biljke uzorkuju se i ispituju svake godine na prisutnost štetnog organizma *Spiroplasma citri* Saglio et al. Sve predosnovne matične biljke uzorkuju se i ispituju tri godine nakon što je prihvaćena kao predosnovna matična biljka i svake tri godine nakon toga svaka predosnovna matična biljka mora se uzorkovati i ispitati na prisutnost virusa *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a).

Sve predosnovne matične biljke uzorkuju se i ispituju šest godina nakon što je prihvaćena kao predosnovna matična biljka i svakih šest godina nakon toga na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio B ovog Pravilnika, osim virusa *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a) i štetnog organizma *Spiroplasma citri* Saglio et al., kao i u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II dio B ovog Pravilnika.

b) Osnovna kategorija

Vizuelni pregled

Dvaput godišnje vrše se vizuelni pregledi za virus *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a) i za štetne organizme *Spiroplasma citri* Saglio et al. i *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley, a jednom godišnje vrše se vizuelni pregledi za sve RNQP-e iz Priloga II dio B ovog Pravilnika.

Uzorkovanje i ispitivanje

Ako su osnovne matične biljke držane u objektima koji su zaštićeni od insekata, svaka osnovna matična biljka se svake tri godine uzorkuje i ispituje na prisutnost virusa *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a). Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka se svake tri godine uzorkuje i ispituje na prisutnost štetnog organizma *Spiroplasma citri* Saglio et al.

Ako osnovne matične biljke nisu držane u objektima koji su zaštićeni od insekata, reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka se svake godine uzorkuje i ispituje na prisutnost virusa *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a) i štetnog organizma *Spiroplasma citri* Saglio et al. kako bi se tokom perioda od dvije godine ispitala sve matične biljke. Ako je nalaz ispitivanja pozitivan na virus *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a), sve osnovne matične biljke u proizvodnoj jedinici se uzorkuju i ispituju. Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka koje nijesu držane u objektima koji su zaštićeni od insekata se na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka svakih šest godina uzorkuju i ispituju na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovoga Pravilnika.

Sertifikovana kategorija

Vizuelni pregled

Dva puta godišnje vrše se vizuelni pregledi za virus *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a) i štetnih organizama *Spiroplasma citri* Saglio et al. i *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley. Jednom godišnje vrše se vizuelni pregledi za sve RNQP-e iz Priloga II dio B ovog Pravilnika, osim virusa *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a) i štetnih organizama *Spiroplasma citri* Saglio et al. i *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley.

Uzorkovanje i ispitivanje

Ako su sertifikovane matične biljke držane u objektima koji su zaštićeni od insekata, reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka se svake četiri godine uzorkuju i ispituju na prisutnost virusa *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a) kako bi se tokom vegetacijskog ciklusa od osam godina ispitala sve matične biljke.

Ako sertifikovane matične biljke nijesu držane u objektima koji su zaštićeni od insekata, reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka se svake godine uzorkuju i ispituju na prisutnost virusa *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a) kako bi se tokom vegetacijskog ciklusa od tri godine ispitala sve matične biljke. Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka koje nijesu držane u objektima koji su zaštićeni od insekata se uzorkuju i ispituju u slučaju sumnje na prisutnost štetnih organizama iz Priloga II dio B ovog Pravilnika, osim virusa *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a).

Ako je nalaz ispitivanja pozitivan na virus *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a), sve sertifikovane matične biljke u proizvodnoj jedinici se uzorkuju i ispituju.

d) Osnovna i sertifikovana kategorija

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

– sadni materijal i sadnice osnovne i sertifikovane kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od virusa *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a), kao i štetnih organizama *Spiroplasma citri* Saglio et al. i *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley; ili

– ako su sadni materijal i sadnice osnovne i sertifikovane kategorije proizvedeni u objektima koji su zaštićeni od insekata, a na tom sadnom materijalu i sadnicama tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmima *Spiroplasma citri* Saglio et al. ili *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley, pri čemu je materijal nasumično uzorkovan i ispitan na virus *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a) prije stavljanja na tržište; ili

– ako su sadni materijal i sadnice sertifikovane kategorije nijesu proizvedene u objektima koji su zaštićeni od insekata, na tom sadnom materijalu i sadnicama tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nijesu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmima *Spiroplasma citri* Saglio et al. ili *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley, a reprezentativni dio tog materijala uzorkovan je i ispitan na virus *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a) prije stavljanja na tržište; ili

– ako sadni materijal i sadnice sertifikovane kategorije nisu proizvedeni u objektima koji su zaštićeni od insekata:

– simptomi zaraze štetnim organizmima *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley ili *Spiroplasma citri* Saglio et al. uočeni su na najviše 2 % sadnog materijala i sadnica sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa, a taj sadni materijal, sadnice i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojeni su i odmah uništeni, i

– reprezentativni dio sadnog materijala i sadnica sertifikovane kategorije uzorkovan je i ispitan na virus *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a) prije stavljanja na tržište, a tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa najviše 2 % sadnog materijala i sadnica u proizvodnoj jedinici bilo je pozitivno. Taj sadni materijal i sadnice izdvojeni su i odmah uništeni. Sadni materijal i sadnice u neposrednoj okolini nasumično su uzorkovani i ispitani, a sadni materijal i sadnice koji su bili pozitivni izdvojeni su i odmah uništeni.

c) CAC kategorija

Vizuelni pregled

– Vizuelni pregledi obavljaju se jednom godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Sadni materijal i sadnice CAC kategorije treba da su dobijene iz poznatog izvora materijala, za koji je na osnovu vizuelnog pregleda, uzorkovanja i ispitivanja utvrđeno da je slobodan od RNQP-a iz Priloga II dio B ovog Pravilnika.

Ako je poznati izvor materijala držan u objektima koji su zaštićeni od insekata, reprezentativni dio tog materijala se svakih osam godina uzorkuje i ispituje na prisutnost virusa *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a).

Ako poznati izvor materijala nije držan u objektima koji su zaštićeni od insekata, reprezentativni dio tog materijala se svake tri godine uzorkuje i ispituje na prisutnost virusa *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a).

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

– sadni materijal i sadnice CAC kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od virusa *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a) i štetnih organizama *Spiroplasma citri* Saglio et al. i *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley; ili

– ako su sadni materijal i sadnice CAC kategorije proizvedeni u objektima koji su zaštićeni od insekata, a na tom sadnom materijalu i sadnicama tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nijesu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmima *Spiroplasma citri* Saglio et al. ili *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley, pri čemu je materijal nasumično uzorkovan i ispitan na virus *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a) prije stavljanja na tržište; ili

- ako sadni materijal i sadnice CAC kategorije nisu proizvedeni u objektima koji su zaštićeni od insekata, a na tom sadnom materijalu i sadnicama u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nijesu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmima *Spiroplasma citri* Saglio *et al.* ili *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley, sve biljke sa simptomima u neposrednoj okolini izdvojene su i odmah uništene, a reprezentativni dio tog materijala uzorkovan je i ispitan na virus *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a) prije stavljanja na tržište; ili
- ako sadni materijal i sadnice CAC kategorije nisu proizvedeni u objektima koji su zaštićeni od insekata:
- simptomi zaraze štetnim organizmom *Spiroplasma citri* Saglio *et al.* ili *Plenodomus tracheiphilus* (Petri) Gruyter, Aveskamp & Verkley uočeni su na najviše 2 % sadnog materijala i sadnica CAC kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa, a taj sadni materijal, i sadnice i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojeni su i odmah uništeni, i
- reprezentativni dio sadnog materijala i sadnica CAC kategorije uzorkovan je i ispitan na virus *Citrus tristeza* (izolati iz EU-a) prije stavljanja na tržište, a tokom posljednje cijele sezone uzgoja najviše 2 % sadnog materijala i sadnica CAC kategorije u proizvodnoj jedinici bilo je pozitivno. Taj sadni materijal i sadnice izdvojeni su i odmah uništeni. Sadni materijal i sadnice u neposrednoj okolini nasumično su uzorkovani i ispitani, a sadni materijal i sadnice koji su bili pozitivni izdvojeni su i odmah uništeni.

3. *Corylus avellana* L.

Sve kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se jednom godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II dio A i dio B ovog Pravilnika vrši se uzorkovanje i ispitivanje.

4. *Cydonia oblonga* Mill.

a) Sve kategorije

Vizuelni pregled

Tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa vrše se vizuelni pregledi radi otkrivanja prisutnosti štetnog organizma *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.*, a za druge RNQP-e vizuelni pregledi vrše se jednom godišnje.

b) Predosnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Svaka predosnovna matična biljka se uzorkuje i ispituje 15 godina nakon što je prihvaćena kao predosnovna matična biljka i svakih 15 godina nakon toga na prisutnost RNQP-a iz Priloga II dio A ovog Pravilnika, osim virozama sličnih bolesti i viroida, kao i u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II dio B ovog Pravilnika.

c) Osnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka se uzorkuje i ispituje svakih 15 godina, na osnovu procjene rizika od zaraze, na prisutnost RNQP-a iz Priloga II dio A ovog Pravilnika, osim virozama sličnih bolesti i viroida, kao i u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II dio B ovog Pravilnika.

d) Sertifikovana kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka se uzorkuje i ispituje svakih 15 godina, na osnovu procjene rizika od zaraze, na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio B ovog Pravilnika, osim virozama sličnih bolesti i viroida, kao i u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A ovog Pravilnika.

U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika, sertifikovane sadnice moraju se uzorkovati i ispitati.

e) Osnovna i sertifikovana kategorija

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

- sadni materijal i sadnice osnovne i sertifikovane kategorije se proizvode na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.*; ili
- tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa u proizvodnoj jedinici obavljen je inspekcijski pregled sadnog materijala i sadnica osnovne i sertifikovane kategorije, a sav sadni materijal i sadnice na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.* i sve okolne biljke domaćini odmah su izdvojeni i uništeni.

f) CAC kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika vrši se uzorkovanje i ispitivanje.

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

- sadni materijal i sadnice CAC kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.*; ili
- tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa u proizvodnoj jedinici obavljen je inspekcijski pregled sadnog materijala i sadnica CAC kategorije, a sav sadni materijal i sadnice na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow *et al.* i sve okolne biljke domaćini odmah su izdvojeni i uništeni.

5. *Ficus carica* L.

Sve kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se jednom godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II dio A ovog Pravilnika vrši se uzorkovanje i ispitivanje.

6. *Fragaria* L.

a) Sve kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrši se dva puta godišnje tokom vegetacijskog ciklusa. Na lišću biljaka roda *Fragaria* L. vizuelnim pregledom provjerava se prisustvo štetnog organizma *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman.

Za sadni materijal i sadnice proizveden mikrorazmnožavanjem, a koji se drži u periodu kraćem od tri mjeseca, vrši se jedan vizuelni pregled tokom tog perioda.

b) Predosnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Sve predosnovne matične biljke se uzorkuju i ispituju godinu dana nakon što je prihvaćena kao predosnovna matična biljka i jednom u svakom sljedećem vegetacijskom ciklusu na prisutnost RNQP-a iz Priloga II dio B ovog Pravilnika, kao i u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II dio A ovog Pravilnika.

c) Osnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Ako su na lišću uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman uzorkuje se i ispituje reprezentativni uzorak korijena. Ako su prilikom vršenja vizuelnog pregleda nejasni simptomi zaraze virusom mozaika gušarke, virusom prstenaste pjegavosti maline, virusom mreškavosti jagode, latentnim virusom prstenaste pjegavosti jagode, virusom blagog žutila ruba jagode, virusom prugavosti žila jagode i virusom prstenastog crnila paradajza, vrši se uzorkovanje i ispitivanje. U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika, osim virusa mozaika gušarke, štetnog organizma *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman, virusa prstenaste pjegavosti maline, virusa mreškavosti jagode, latentnog virusa prstenaste pjegavosti jagode, virusa blagog žutila ruba jagode, virusa prugavosti žila jagode i virusa prstenastog crnila paradajza, vrši se uzorkovanje i ispitivanje.

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

i)

- *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman

- sadni materijal i sadnice osnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman, ili
- na lišću sadnog materijala i sadnica osnovne kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nijesu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman, a zaraženi sadni materijal i sadnice i okolne biljke u krugu prečnika od najmanje pet metara označeni su, isključeni iz stavljanja na tržište i uništeni nakon uklanjanja nezaraženog sadnog materijala i sadnica.

- *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King

- sadni materijal i sadnice osnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King, ili
- na sadnom materijalu i sadnicama osnovne kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King, a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah uništene.

- *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman

- primijenjuje se period odmora u trajanju od najmanje 10 godina između pronalaska štetnog organizma *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman i sledeće sadnje, a tokom tog perioda taj sadni materijal i sadnice ne smiju se uzgajati, ili
- vodi se evidencija o porijeklu bolesti kultura i bolesti koje se prenose zemljištem u proizvodnoj jedinici,

- *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King

- primijenjuje se period odmora u trajanju od najmanje jedne godine između pronalaska štetnog organizma *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King i sledeće sadnje, a tokom tog perioda taj sadni materijal i sadnice ne smiju se proizvoditi;

- Zahtjevi za RNQP-e, osim štetnih organizama *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King i *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman i osim virusa:

- procenat sadnog materijala i sadnica osnovne kategorije u proizvodnoj jedinici na kojima su u posljednjem cijelom vegetacijskom ciklusu uočeni simptomi zaraze svakim od sljedećih RNQP-a ne smije biti veći od:
 - 0,05 % za štetni organizam *Aphelenchoides besseyi*,
 - 0,1 % za fitoplazmu bolesti umnožavanja jagode,
 - 0,2 % za sljedeće štetne organizme:
 - Candidatus Phytoplasma asteris* Lee et al.,
 - Candidatus Phytoplasma pruni*,
 - Candidatus Phytoplasma solani* Quaglino et al.,
 - Verticillium albo-atrum* Reinke & Berthold,
 - Verticillium dahliae* Kleb,
 - 0,5 % za sljedeće štetne organizme:
 - Chaetosiphon fragaefolii* Cockerell,
 - Ditylenchus dipsaci* (Kuehn) Filipjev,
 - Meloidogyne hapla* Chitwood,
 - Podosphaera aphanis* (Wallroth) Braun & Takamatsu,
 - 1 % za štetni organizam *Pratylenchus vulnus* Allen & Jensen; a taj sadni materijal, sadnice i sve okolne biljke domaćini izdvojeni su i uništeni, i
- ako se ispitivanjem dobije pozitivan rezultat za sadni materijal i sadnice osnovne kategorije na kojima su uočeni simptomi zaraze virusom mozaika gušarke, virusom prstenaste pjegavosti maline, virusom mreškavosti jagode, latentnim virusom prstenaste pjegavosti jagode, virusom blagog žutila ruba jagode,

virusom prugavosti žila jagode i virusom prstenastog crnila paradajza, taj sadni materijal i sadnice se izdvaja i uništava.

– **Zahtjevi za sve viruse:**

Ako su simptomi zaraze virusima iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika uočeni na najviše 1 % sadnog materijala i sadnica osnovne kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa, taj sadni materijal, sadnice i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvajaju se i odmah uništavaju.

d) Sertifikovana kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Ako su na lišću uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman, uzorkuje se i ispituje reprezentativni uzorak korijena. Ako su prilikom vršenja vizuelnog pregleda nejasni simptomi zaraze virusom mozaika gušarke, virusom prstenaste pjegavosti maline, virusom mreškavosti jagode, latentnim virusom prstenaste pjegavosti jagode, virusom blagog žutila ruba jagode, virusom prugavosti žila jagode i virusom prstenastog crnila paradajza, vrši se uzorkovanje i ispitivanje. U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika, osim virusa mozaika gušarke, štetnog organizma *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman, virusa prstenaste pjegavosti maline, virusa mreškavosti jagode, latentnog virusa prstenaste pjegavosti jagode, virusa blagog žutila ruba jagode, virusa prugavosti žila jagode i virusa prstenastog crnila paradajza, vrši se uzorkovanje i ispitivanje.

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

– ***Phytophthora fragariae* C. J. Hickman**

- sadni materijal i sadnice sertifikovane kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman, ili
- na lišću sadnog materijala i sadnica sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nijesu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman, a sav zaraženi sadni materijal i sadnice i okolne biljke u okviru prečnika od najmanje pet metara označeni su, isključeni iz stavljanja na tržište i uništeni nakon uklanjanja nezaraženih biljaka,

– ***Xanthomonas fragariae* Kennedy & King**

- sadni materijal i sadnice sertifikovane kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King, ili
- simptomi zaraze štetnim organizmom *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King uočeni su na najviše 2 % sadnog materijala i sadnica sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa, a taj sadni materijal, sadnice i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojeni su i odmah uništeni.

ii)

– ***Phytophthora fragariae* C. J. Hickman**

- Primijenjuje se period odmora u trajanju od najmanje 10 godina između pronalaska štetnog organizma *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman i sledeće sadnje, a tokom tog perioda taj sadni materijal i sadnice ne smiju se gajiti, ili
- voditi evidenciju o porijeklu bolesti kultura i bolesti koje se prenose zemljištem u proizvodnoj jedinici,

– ***Xanthomonas fragariae* Kennedy & King**

- primjenjuje se period odmora u trajanju od najmanje jedne godine između pronalaska štetnog organizma *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King i sledeće sadnje, a tokom tog perioda taj sadni materijal i sadnice ne smiju se uzgajati.

iii)

– **Zahtjevi za RNQP-e, osim štetnih organizama *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King i *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman i osim virusa:**

- procenat sadnog materijala i sadnica sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici na kojima su u poslednjem cijelom vegetacijskom ciklusu uočeni simptomi zaraze svakim od sljedećih RNQP-a ne smije biti veći od:
 - 0,1 % za štetni organizam *Phytonemus pallidus* Banks;
 - 0,5 % za sledeće štetne organizme:
Aphelenchoides besseyi Christie
Fitoplazma bolesti umnožavanja jagode;
 - 1 % za sledeće štetne organizme:
Aphelenchoides fragariae (Ritzema Bos) Christie,
Candidatus Phlomobacter fragariae Zreik, Bové & Garnier,
Candidatus Phytoplasma asteris Lee et al.,
Candidatus Phytoplasma fragariae Valiunas, Staniulis & Davis,
Candidatus Phytoplasma pruni,
Candidatus Phytoplasma solani Quaglino et al.,
Chaetosiphon fragaefolii Cockerell,
fitoplazma filodije djeteline,
Ditylenchus dipsaci (Kuehn) Filipjev,
Meloidogyne hapla Chitwood Chitwood,
Podosphaera aphanis (Wallroth) Braun & Takamatsu,
Pratylenchus vulnus Allen & Jensen,
Rhizoctonia fragariae Hussain & W. E. McKeen;
 - 2 % za sledeće štetne organizme:
Verticillium albo-atrum Reinke & Berthold,

Verticillium dahliae Kleb; a taj sadni materijal, sadnice i sve okolne biljke domaćini izdvojeni su i uništeni, i

- ako se ispitivanjem dobije pozitivan rezultat za sadni materijal i sadnice sertifikovane kategorije na kojima su uočeni simptomi zaraze virusom mozaika gušarke, virusom prstenaste pjegavosti maline, virusom mreškavosti jagode, latentnim virusom prstenaste pjegavosti jagode, virusom blagog žutila ruba jagode, virusom prugavosti žila jagode i virusom prstenastog crnila paradajza, taj sadni materijal i sadnice se izdvajaju i uništavaju.

iv)

- Zahtjevi za sve viruse:

Simptomi zaraze svim virusima iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika uočeni su na najviše 2 % sadnog materijala i sadnica sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa; a taj sadni materijal, sadnice i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojeni su i odmah uništeni.

e) CAC kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Ako su na lišću uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman, uzorkuje i ispituje se reprezentativni uzorak korijena. Ako prilikom vršenja vizuelnog pregleda su nejasni simptomi zaraze virusom mozaika gušarke, virusom prstenaste pjegavosti maline, virusom mreškavosti jagode, latentnim virusom prstenaste pjegavosti jagode, virusom blagog žutila ruba jagode, virusom prugavosti žila jagode i virusom prstenastog crnila paradajza, vrši se uzorkovanje i ispitivanje. U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II dio B ovog Pravilnika, osim virusa mozaika gušarke, štetnog organizma *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman, virusa prstenaste pjegavosti maline, virusa mreškavosti jagode, latentnog virusa prstenaste pjegavosti jagode, virusa blagog žutila ruba jagode, virusa prugavosti žila jagode i virusa prstenastog crnila paradajza, vrši se uzorkovanje i ispitivanje.

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

i)

- *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman

- sadni materijal i sadnice CAC kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman, ili
- na lišću sadnog materijala i sadnica CAC kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora fragariae* C. J. Hickman, a sav zaraženi sadni materijal i sadnice i okolne biljke u okviru prečnika od najmanje pet metara označeni su, isključeni iz stavljanja na tržište i uništeni nakon uklanjanja nezaraženog sadnog materijala i sadnica;

- *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King

- sadni materijal i sadnice CAC kategorije proizvodi se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King, ili
- na sadnom materijalu i sadnicama CAC kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King, a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su, ili
- simptomi zaraze štetnim organizmom *Xanthomonas fragariae* Kennedy & King uočeni su na najviše 5 % sadnog materijala i sadnica CAC kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa, a taj sadni materijal, sadnice i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojeni su i odmah uništeni.

ii)

- Zahtjevi za viruse:

Ako se ispitivanjem dobije pozitivan rezultat za sadni materijal i sadnice CAC kategorije na kojima su uočeni simptomi zaraze virusom mozaika gušarke, virusom prstenaste pjegavosti maline, virusom mreškavosti jagode, latentnim virusom prstenaste pjegavosti jagode, virusom blagog žutila ruba jagode, virusom prugavosti žila jagode i virusom prstenastog crnila paradajza, taj sadni materijal i sadnice se izdvajaju i odmah uništavaju.

7. *Juglans regia* L.

a) Sve kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se jednom godišnje.

b) Predosnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Svaka predosnovna matična biljka u cvjetanju se uzorkuje i ispituje godinu dana nakon što je prihvaćena kao predosnovna matična biljka i svakih godinu dana nakon toga na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio B ovog Pravilnika, kao i u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A ovog Pravilnika.

c) Osnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka se na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka svake godine uzorkuje i ispituje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika.

d) Sertifikovana kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka se na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka svake tri godine se uzorkuju i ispituju na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika.

U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika sertifikovane sadnice se uzorkuju i ispituju.

e) **CAC kategorija**

Uzorkovanje i ispitivanje

U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika vrši se uzorkovanje i ispitivanje.

8. Malus Mill.

a) **Sve kategorije**

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrši se jednom godišnje.

b) **Predosnovna kategorija**

Uzorkovanje i ispitivanje

Sve predosnovne matične biljke se uzorkuju i ispituju 15 godina nakon što je prihvaćena kao predosnovna matična biljka i svakih 15 godina nakon toga na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio B ovog Pravilnika, osim virozama sličnih bolesti i viroida, kao i u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A ovog Pravilnika.

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

Ako je odobreno odstupanje za proizvodnju predosnovnog materijala na polju u uslovima u kojima nije osigurana zaštita od insekata za štetne organizme *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider i *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al. i *Tomato ringspot virus* primjenjuju se sledeći zahtjevi:

i)

– ***Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider**

- sadni materijal i sadnice predosnovne kategorije proizvodi se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider, ili
- na sadnom materijalu i sadnicama predosnovne kategorije u proizvodnoj jedinici tokom poslednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider, a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah uništene;

ii)

– ***Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al.**

- sadni materijal i sadnice predosnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al., ili
- tokom poslednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa u proizvodnoj jedinici vrši se inspekcijski pregled sadnog materijala i sadnica predosnovne kategorije, a sav sadni materijal i sadnice na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al. i sve okolne biljke domaćini odmah izdvojeni i uništeni.

iii)

– ***Tomato ringspot virus* (ToRSV):**

- sadni materijal i sadnice predosnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma ToRSV; ili
- simptomi ToRSV nijesu primjećeni na sadnom materijalu i sadnicama predosnovne kategorije na mjestu proizvodnje tokom poslednje kompletne uzgojne sezone, pri čemu su sve simptomatične biljke u neposrednoj blizini odmah uklonjene i uništene.

c) **Osnovna kategorija**

Uzorkovanje i ispitivanje

Ako su osnovne matične biljke držane u objektima koji su zaštićeni od insekata, reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka se svakih 15 godina uzorkuju i ispituju na prisutnost štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider.

Ako osnovne matične biljke nisu držane u objektima koji su zaštićeni od insekata, reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka se svake tri godine uzorkuju i ispituju na prisutnost štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider; reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka se uzorkuju i ispituju svakih 15 godina, na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka, na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio B ovog Pravilnika, osim štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider, osim *Tomato ringspot virus*, i virozama sličnih bolesti i viroida, kao i u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A ovog Pravilnika.

Osnovne matične biljke se uzorkuju i ispituju svake 20-te godine na prisutstvo *Tomato ringspot virus*.

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

i)

***Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider**

- sadni materijal i sadnice osnovne kategorije proizvode na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider, ili
- na sadnom materijalu i sadnicama osnovne kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa ne smiju biti uočeni simptomi zaraze štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider, a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvajaju se i odmah uništavaju;

ii)

***Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al**

- sadni materijal i sadnice osnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al., ili
- od početka posljednje cijelog vegetacijskog ciklusa u proizvodnoj jedinici sprovodi se inspekcijski pregled sadnog materijala i sadnica osnovne kategorije, sav sadni materijal i sadnice na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al. i sve okolne biljke domaćini odmah se izdvajaju i uništavaju.

iii)

***Tomato ringspot virus* (ToRSV):**

- sadni materijal i sadnice osnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma ToRSV; ili

- simptomi ToRSV nijesu primijećeni na sadnom materijalu i sadnicama osnovne kategorije na mjestu proizvodnje tokom poslednje kompletne uzgojne sezone, pri čemu su sve simptomatične biljke u neposrednoj blizini odmah uklonjene i uništene.

d) **Sertifikovana kategorija**

Uzorkovanje i ispitivanje

Ako su sertifikovane matične biljke držane u objektima koji su zaštićeni od insekata, reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka se svakih 15

godina uzorkuje i ispituje na prisutnost štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider.

Ako sertifikovane matične biljke nisu držane u objektima koji su zaštićeni od insekata, reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka se svakih pet godina uzorkuje i ispituje na prisutnost štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider; reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka se uzorkuju i ispituju svakih 15 godina, na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka, na prisutnost RNQP-a iz Priloga II dio B ovog Pravilnika, osim štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider i osim Tomato ringspot virus, virozama sličnih bolesti i viroida, kao i u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II dio A ovog Pravilnika.

U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika, sertifikovane sadnice se uzorkuju i ispituju.

Sertifikovane matične biljke se uzorkuju i ispituju svake 20-te godine na prisustvo Tomato ringspot virus.

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

i)

***Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider**

- sadni materijal i sadnice sertifikovane kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider, ili
- na sadnom materijalu i sadnicama sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg vegetacijskog ciklusa ne smiju biti uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider, a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvajaju se i odmah uništavaju, ili
- simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider mogu biti uočeni na najviše 2 % sadnog materijala i sadnica sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg vegetacijskog ciklusa, a sadni materijal i sadnice i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvajaju se i odmah uništavaju, reprezentativni uzorak preostalog sadnog materijala i sadnica bez simptoma u partijama u kojima su pronađeni sadni materijal i sadnice sa simptomima treba biti ispitan i utvrđuje se da je slobodan od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider;

ii)

***Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al.**

- sadni materijal i sadnice sertifikovane kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al., ili
- tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa u proizvodnoj jedinici sprovodi se inspeksijski pregled sadnog materijala i sadnica sertifikovane kategorije i sav sadni materijal i sadnice na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al. i sve okolne biljke domaćini se odmah izdvojeni i uništene.

iii)

Tomato ringspot virus (ToRSV):

- sadni materijal i sadnice sertifikovane kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma ToRSV; ili
- simptomi ToRSV nijesu primijećeni na sadnom materijalu i sadnicama sertifikovane kategorije na mjestu proizvodnje tokom poslednje kompletne uzgojne sezone, pri čemu su sve simptomatične biljke u neposrednoj blizini odmah uklonjene i uništene.

e) **CAC kategorija**

Uzorkovanje i ispitivanje

U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika vrši se uzorkovanje i ispitivanje.

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

i)

***Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider**

- sadni materijal i sadnice CAC kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider, ili
- na sadnom materijalu i sadnicama CAC kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider, a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah uništene, ili
- ako su simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider uočeni na najviše 2 % sadnog materijala i sadnica CAC kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah uništene, pri čemu je ispitan reprezentativni uzorak preostalog sadnog materijala i sadnica bez simptoma u serijama u kojima su pronađeni sadni materijal i sadnice sa simptomima i utvrđeno je da je slobodan od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma mali* Seemüller & Schneider;

ii)

***Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al.**

- sadni materijal i sadnice CAC kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al., ili

- tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa u proizvodnoj jedinici vrši se inspekcijski pregled sadnog materijala i sadnica CAC kategorije pa su sav sadni materijal i sadnice na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al. i sve okolne biljke domaćini odmah izdvojeni i uništeni.

iii)

Tomato ringspot virus (ToRSV)

- sadni materijal i sadnice CAC kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma ToRSV; ili
- simptomi ToRSV nijesu primjećeni na sadnom materijalu i sadnicama CAC kategorije na mjestu proizvodnje tokom posljednje kompletne uzgojne sezone, pri čemu su sve simptomatične biljke u neposrednoj blizini odmah uklonjene i uništene.
- simptomi ToRSV-a uočeni na najviše 2% sadnog materijala i sadnicama CAC kategorije na mestu proizvodnje tokom poslednje kompletne uzgojne sezone, pri čemu su sve simptomatične biljke odmah uklonjene i uništene.

9. *Olea europaea* L.

a) Sve kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se jednom godišnje.

b) Predosnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Sve predosnovne matične biljke se uzorkuju i ispituju deset godina nakon što je prihvaćena kao predosnovna matična biljka i svakih deset godina nakon toga na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio B ovog Pravilnika, kao i u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A ovog Pravilnika.

c) Osnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka se na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka uzorkuje kako bi se tokom perioda od trideset godina sve biljke ispitale na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika.

d) Sertifikovana kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Ako je riječ o matičnim biljkama za proizvodnju sjemena, reprezentativni dio tih matičnih biljaka za proizvodnju sjemena se na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka uzorkuje kako bi se tokom perioda od četrdeset godina sve biljke ispitale na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika. Ako je riječ o matičnim biljkama koje nisu matične biljke za proizvodnju sjemena, reprezentativni dio tih biljaka se na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka uzorkuje kako bi se tokom perioda od trideset godina sve biljke ispitale na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika.

e) CAC kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika vrše se uzorkovanje i ispitivanje.

10. *Pistacia vera* L.

a) Sve kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se jednom godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A ovog Pravilnika vrši se uzorkovanje i ispitivanje.

11. *Prunus armeniaca* L., *Prunus avium* L., *Prunus cerasifera* Ehrh., *Prunus cerasus* L., *Prunus domestica* L., *Prunus dulcis* (Miller) Webb, *Prunus persica* (L.) Batsch i *Prunus salicina* Lindley

a) Predosnovna kategorija

Vizuelni pregled

Dva puta godišnje vrše se vizuelni pregledi za virus šarke šljive i štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. i *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie (*Prunus persica* (L.) Batsch and *Prunus salicina* Lindley). Jednom godišnje vrše se vizuelni pregledi za sve RNQP-e iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika, osim virusa šarke šljive i štetnih organizama *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. i *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie.

Uzorkovanje i ispitivanje

Sadni materijal i sadnice predosnovne kategorije vrsta *Prunus armeniaca* L., *Prunus avium* L., *Prunus cerasus* L., *Prunus domestica* L. i *Prunus dulcis* (Miller) Webb moraju biti dobijeni od matičnih biljaka koje su ispitane tokom prethodnog vegetacijskog ciklusa i za koje je utvrđeno da su slobodne od virusa šarke šljive.

Predosnovne podloge vrsta *Prunus cerasifera* Ehrh. i *Prunus domestica* L. moraju biti dobijene od matičnih biljaka koje su ispitane tokom prethodnog vegetacijskog ciklusa i za koje je utvrđeno da su slobodne od virusa šarke šljive. Predosnovne podloge vrsta *Prunus cerasifera* Ehrh. i *Prunus domestica* L. moraju biti dobijene od matičnih biljaka koje su ispitane tokom prethodnih pet vegetacijskih ciklusa i za koje je utvrđeno da su slobodne od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider.

Godinu dana nakon što je prihvaćena kao predosnovna matična biljka i svakih godinu dana nakon toga svaka predosnovna matična biljka u cvjetanju se uzorkuje i ispituje na virus krčljivosti šljive i virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje. Kad je riječ o vrsti *Prunus persica*, godinu dana nakon što je prihvaćena kao predosnovna matična biljka svaka predosnovna matična biljka u cvjetanju se uzorkuje i ispituje na latentni viroid mozaika breskve. Svako stablo koje je namjerno zasađeno za oprašivanje i, prema potrebi, glavna stabla oprašivači u okolini se uzorkuju i ispituju na virus krčljivosti šljive i virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje.

Pet godina nakon što je prihvaćena kao predosnovna matična biljka i svakih pet godina nakon toga svaka predosnovna matična biljka se uzorkuje i ispituje na štetni organizam *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider i virus šarke šljive. Deset godina nakon što je prihvaćena kao predosnovna matična biljka i svakih deset godina nakon toga svaka predosnovna matična biljka se uzorkuje i ispituje na RNQP-e koji su relevantni za tu vrstu i onih iz Priloga II Dio B ovog Pravilnika, osim virusa kržljivosti šljive, virusa šarke šljive i virusa nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje te se mora ispitati u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A ovog Pravilnika. U slučaju sumnje na prisutnost štetnog organizma *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. se uzorkuju i ispituju reprezentativni dio predosnovnih matičnih biljaka.

Zahtjevi za proizvodnju jedinice, mjesto proizvodnje ili područje

Ako je odobreno odstupanje za proizvodnju predosnovnog materijala na polju u uslovima u kojima nije osigurana zaštita od insekata, za virus šarke šljive i štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. te *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie primjenjuju se sledeći zahtjevi:

***Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider**

- sadni materijal i sadnice predosnovne kategorije moraju se proizvoditi na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, ili

- na sadnom materijalu i sadnicama predosnovne kategorije u proizvodnoj jedinici tokom poslednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah uništene, ili

- sadni materijal i sadnice predosnovne kategorije u proizvodnoj jedinici moraju biti izolovane od drugih biljaka domaćina. Izolacijska udaljenost u proizvodnoj jedinici zavisi od regionalnih okolnosti, vrsti sadnog materijala, prisutnosti štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider i virusa boginja šljive na dotičnom području i relevantnim rizicima utvrđenih kroz sprovođenje nadzora.

Virus šarke šljive

- sadni materijal i sadnice predosnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od virusa šarke šljive, ili

- na sadnom materijalu i sadnicama predosnovne kategorije u proizvodnoj jedinici tokom poslednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nijesu uočeni simptomi zaraze virusom šarke šljive, a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah uništene, ili

- sadni materijal i sadnice predosnovne kategorije u proizvodnoj jedinici moraju biti izolovane od drugih biljaka domaćina. Izolacijska udaljenost u proizvodnoj jedinici zavisi od regionalnih okolnostima, vrsti sadnog materijala, prisutnosti relevantnih virusa šarke šljive na određenom području i relevantnim rizicima utvrđenih kroz sprovođenje nadzora.

***Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie**

- sadni materijal i sadnice predosnovne kategorije proizvodi se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie, ili

- na sadnom materijalu i sadnicama predosnovne kategorije u proizvodnoj jedinici tokom poslednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie, a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah uništene;

Tomato ringspot virus (ToRSV):

- sadni materijal i sadnice predosnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma ToRSV; ili

- simptomi ToRSV nijesu primjećeni na sadnom materijalu i sadnicama predosnovne kategorije na mjestu proizvodnje tokom poslednje kompletne uzgojne sezone, pri čemu su sve simptomatične biljke u neposrednoj blizini odmah uklonjene i uništene.

***Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al.**

- sadni materijal i sadnice predosnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al., ili

- na sadnom materijalu i sadnicama predosnovne kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al., a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah uništene.

b) Osnovna, sertifikovana i CAC kategorija

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se jednom godišnje.

c) Osnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Matične biljke koje su držane u objektima koji su zaštićeni od insekata

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka se svake tri godine uzorkuju i ispituju na prisutnost virusa kržljivosti šljive, virusa nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje i virusa šarke šljive. Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka se svakih deset godina uzorkuje i ispituje na prisutnost štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider.

Matične biljke koje nisu držane u objektima koji su zaštićeni od insekata

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka, osim onih koje su namijenjene za proizvodnju podloga, se svake godine uzorkuju i ispituju na prisutnost virusa šarke šljive kako bi se tokom perioda od deset godina ispitala sve biljke.

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka namijenjenih za proizvodnju podloga se svake godine uzorkuju i ispituju na prisutnost virusa šarke šljive kako bi se utvrdilo da je slobodan od tog RNQP-a. Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka vrste *Prunus domestica* L. namijenjenih za proizvodnju podloga mora se u prethodnih pet vegetacijskih ciklusa uzorkovati i ispitati na prisutnost štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider i mora biti utvrđeno da je slobodan od tog RNQP-a.

U slučaju sumnje na prisutnost štetnog organizma *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. uzorkuje se i ispituje reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka. Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka mora se svakih deset godina

uzorkovati i ispitati, na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka, na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio B ovog Pravilnika, osim štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, virusa kržljivosti šljive, virusa nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje i virusa šarke šljive, te se mora ispitati u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A ovog Pravilnika.

Reprezentativan dio osnovnih matičnih biljaka uzorkuju se i testiraju svakih 20 godina na osnovu procjene rizika od infekcije biljaka prisustvom virusa prstenaste pjegavosti paradajza (*Tomato ringspot virus*).

– Matične biljke u cvjetanju

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka u cvjetanju mora se na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka svake godine uzorkovati i ispitati na prisutnost štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, virusa kržljivosti šljive te virusa nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje.

Kad je riječ o vrsti *Prunus persica* (L.) Batsch, reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka u cvjetanju mora se na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka jednom godišnje uzorkovati i ispitati na latentni viroid mozaika breskve. Reprezentativni dio stabala koja su namjerno zasađena za oprašivanje i, prema potrebi, glavnih stabala oprašivača u okolini mora se na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka uzorkovati i ispitati na virus kržljivosti šljive i virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje.

– Matične biljke koje nisu u cvjetanju

Reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka koje nisu u cvjetanju i koje nisu držane u objektima koji su zaštićeni od insekata mora se na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka svake tri godine uzorkovati i ispitati na virus kržljivosti šljive, virus nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje i štetni organizam *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider.

d) Sertifikovana kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Matične biljke koje su držane u objektima koji su zaštićeni od insekata

Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka mora se svakih pet godina uzorkovati i ispitati na prisutnost virusa kržljivosti šljive, virusa nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje i virusa šarke šljive kako bi se tokom perioda od 15 godina ispitala sve biljke.

Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka mora se svakih 15 godina uzorkovati i ispitati na prisutnost štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider.

Matične biljke koje nisu držane u objektima koji su zaštićeni od insekata

Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka mora se svake tri godine uzorkovati i ispitati na prisutnost virusa šarke šljive kako bi se tokom perioda od 15 godina ispitala sve biljke.

Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka namijenjenih za proizvodnju podloga mora se svake godine uzorkovati i ispitati na prisutnost virusa šarke šljive pa se mora utvrditi da je slobodan od tog RNQP-a. Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka vrsti *Prunus cerasifera* Ehrh. i *Prunus domestica* L. namijenjenih za proizvodnju podloga mora se u prethodnih pet vegetacijskih ciklusa uzorkovati i ispitati na prisutnost štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider te mora biti utvrđeno da je slobodan od tog RNQP-a.

U slučaju sumnje na prisutnost štetnog organizma *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. mora se uzorkovati i ispitati reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka.

Osnovne sertifikovane biljke se uzorkuju i ispituju svake 20-te godine na prisustvo Tomato ringspot virus.

Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka uzorkuju se ispituju se svakih 15 godina, na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka, na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio B ovog Pravilnika, osim štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, virusa kržljivosti šljive, virusa nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje i virusa šarke šljive i Tomato ringspot virus, te se mora ispitati u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A ovog Pravilnika.

– Matične biljke u cvjetanju

Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka u cvjetanju mora se na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka svake godine uzorkovati i ispitati na prisutnost štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, virusa kržljivosti šljive te virusa nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje. Kad je riječ o vrsti *Prunus persica* (L.) Batsch, reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka u cvjetanju mora se na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka jednom godišnje uzorkovati i ispitati na latentni viroid mozaika breskve. Reprezentativni dio stabala koja su namjerno zasađena za oprašivanje i prema potrebi, glavnih stabala oprašivača u okolini mora se na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka uzorkovati i ispitati na virus kržljivosti šljive i virusa nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje.

– Matične biljke koje nisu u cvjetanju

Reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka koje nisu u cvjetanju i koje nisu držane u objektima koji su zaštićeni od insekata mora se na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka svake tri godine uzorkovati i ispitati na prisutnost štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum*, virusa kržljivosti šljive te virusa nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje.

e) Osnovna i sertifikovana kategorija

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider

– sadni materijal i sadnice osnovne i sertifikovane kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, ili

– na sadnom materijalu i sadnicama osnovne i sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah uništene, ili

– simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider uočeni su na najviše 1 % sadnog materijala i sadnica sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa, a taj sadni materijal, sadnice i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojeni su i odmah uništeni i ispitati je reprezentativni uzorak preostalog sadnog materijala i sadnica bez simptoma u serijama u kojima su pronađene biljke sa simptomima i utvrđeno je da je slobodan od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider;

Virus šarke šljive

– sadni materijal i sadnice osnovne i sertifikovane kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od virusa šarke šljive, ili

- na sadnom materijalu i sadnicama osnovne i sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici tokom poslednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nijesu uočeni simptomi zaraze virusom šarke šljive, a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah uništene, ili

- simptomi zaraze virusom šarke šljive uočeni su na najviše 1 % sadnog materijala i sadnica sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici tokom poslednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa, a taj sadni materijal, sadnice i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojeni su i odmah uništeni i ispitan je reprezentativni uzorak preostalog sadnog materijala i sadnica bez simptoma u serijama u kojima su pronađene biljke sa simptomima i utvrđeno je da je slobodan od virusa šarke šljive;

***Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie**

- sadni materijal i sadnice osnovne i sertifikovane kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie, ili

- na sadnom materijalu i sadnicama osnovne i sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici tokom poslednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Pseudomonas syringae* pv. *Persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie, a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah uništene, ili

- simptomi zaraze štetnim organizmom *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie uočeni su na najviše 2 % sadnog materijala i sadnica sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici tokom poslednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa, a taj sadni materijal, sadnice i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojeni su i odmah uništeni;

Tomato ringspot virus (ToRSV):

- sadni materijal i sadnice sertifikovane kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma ToRSV; ili

- simptomi ToRSV nijesu primjećeni na sadnom materijalu i sadnicama sertifikovane kategorije na mjestu proizvodnje tokom poslednje kompletne uzgojne sezone, pri čemu su sve simptomatične biljke u neposrednoj blizini odmah uklonjene i uništene.

***Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al.**

- sadni materijal i sadnice osnovne i sertifikovane kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al., ili

- na sadnom materijalu i sadnicama osnovne i sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici tokom poslednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Xanthomonas arboricola* pv. *Pruni* (Smith) Vauterin et al., a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah uništene, ili

- simptomi zaraze štetnim organizmom *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. uočeni su na najviše 2 % sadnog materijala i sadnica sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici tokom poslednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa, a taj sadni materijal, sadnice i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojeni su i odmah uništeni.

f) CAC kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Sadni materijal i sadnice CAC kategorije trebaju biti dobijeni od poznatog izvora materijala, čiji je reprezentativni dio uzorkovan i ispitan tokom prethodna tri vegetacijska ciklusa i utvrđeno je da je slobodan od virusa šarke šljive.

CAC podloge od vrsti *Prunus cerasifera* Ehrh. i *Prunus domestica* L. moraju biti dobijene od poznatog izvora materijala čiji je reprezentativni dio u prethodnih 5 godina uzorkovan i ispitan i za koji je utvrđeno da je slobodan od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider i virusa šarke šljive.

U slučaju sumnje na prisutnost štetnog organizma *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al., mora se uzorkovati i ispitati reprezentativni dio sadnog materijala i sadnica CAC kategorije.

Reprezentativni dio CAC sadnica na kojima vizuelnim pregledom nisu uočeni simptomi zaraze virusom šarke šljive uzorkuju se i ispituju na prisutnost tog RNQP-a na osnovu procjene rizika od zaraze tih sadnica, kao i u slučaju prisutnosti biljaka sa simptomima u neposrednoj okolini.

Nakon što se vizuelnim pregledom u proizvodnoj jedinici otkriju sadni materijal i sadnice CAC kategorije na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, reprezentativni dio sadnog materijala i sadnica CAC kategorije bez simptoma preostalih u serijama u kojima su pronađeni sadni materijal i sadnice sa simptomima uzorkuju se i ispituju na prisutnost štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider. U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika, osim štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider i virusa šarke šljive, vrši se se uzorkovanje i ispitivanje.

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

***Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider**

- sadni materijal i sadnice CAC kategorije proizvodi se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, ili

- na sadnom materijalu i sadnicama CAC kategorije u proizvodnoj jedinici tokom poslednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nijesu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah uništene, ili

- simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider uočeni su na najviše 1 % sadnog materijala i sadnica CAC kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa, a taj sadni materijal, sadnice i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojeni su i odmah uništeni i ispitan reprezentativni uzorak preostalog sadnog materijala i sadnica bez simptoma u serijama u kojima su pronađeni sadni materijal i sadnice sa simptomima i utvrđeno je da je slobodan od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma prunorum* Seemüller & Schneider, ili

- simptomi zaraze štetnim organizmom *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie i *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. uočeni su na najviše 2 % sadnog materijala i sadnica CAC kategorije u proizvodnoj jedinici tokom poslednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa, a taj sadni materijal, sadnice i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojeni su i odmah uništeni;

Virus šarke šljive

- sadni materijal i sadnice CAC kategorije proizvodi se na područjima za koja je poznato da su slobodna od virusa šarke šljive, ili

- na sadnom materijalu i sadnicama CAC kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nisu uočeni simptomi zaraze virusom šarke šljive, a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah uništene, ili
 - simptomi zaraze virusom šarke šljive uočeni su na najviše 1 % sadnog materijala i sadnica CAC kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa, a taj sadni materijal, sadnice i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojeni su i odmah uništeni ispitivanjem reprezentativni uzorak preostalog sadnog materijala i sadnica bez simptoma u serijama u kojima su pronađeni sadni materijal i sadnice sa simptomima i utvrđeno je da je slobodan od virusa šarke šljive;
- Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie**
- sadni materijal i sadnice CAC kategorije proizvodi se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie, ili
 - na sadnom materijalu i sadnicama CAC kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie, a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah uništene, ili
 - simptomi zaraze štetnim organizmom *Pseudomonas syringae* pv. *persicae* (Prunier, Luisetti & Gardan) Young, Dye & Wilkie uočeni su na najviše 2 % sadnog materijala i sadnica CAC kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa, a taj sadni materijal, sadnice i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojeni su i odmah uništeni;

Tomato ringspot virus (ToRSV):

- sadni materijal i sadnice CAC kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma ToRSV, ili
- simptomi ToRSV nijesu primijećeni na sadnom materijalu i sadnicama CAC kategorije na mjestu proizvodnje tokom posljednje kompletne uzgojne sezone, pri čemu su sve simptomatične biljke u neposrednoj blizini odmah uklonjene i uništene.
- simptomi ToRSV-a uočeni na najviše 2% sadnog materijala i sadnica CAC kategorije na mjestu proizvodnje tokom posljednje kompletne uzgojne sezone, a zaražene biljke su odmah uklonjene i uništene.

***Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al.**

- sadni materijal i sadnice CAC kategorije moraju se proizvoditi na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al., ili
- na sadnom materijalu i sadnicama CAC kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al., a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah su uništene, ili
- simptomi zaraze štetnim organizmom *Xanthomonas arboricola* pv. *pruni* (Smith) Vauterin et al. uočeni su na najviše 2 % sadnog materijala i sadnica CAC kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa, a taj sadni materijal, sadnice i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojeni su i odmah uništeni.

10. Pyrus L.

(a) Sve kategorije

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se jednom godišnje.

(b) Predosnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Sve predosnovne matične biljke se uzorkuju i ispituju 15 godina nakon što je prihvaćena kao predosnovna matična biljka i svakih 15 godina nakon toga na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio B ovog Pravilnika, osim virusa sličnih bolesti i viroida, kao i u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A ovog Pravilnika.

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

Ako je odobreno odstupanje za proizvodnju predosnovnog materijala na polju u uslovima u kojima nije obezbijeđena zaštita od insekata, za štetočine *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider i *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al. primjenjuju se sljedeći zahtjevi:

***Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider**

— sadni materijal i sadnice predosnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider u skladu sa relevantnim Međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere,

— na sadnom materijalu i sadnicama predosnovne kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider, a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah uništene;

***Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al.**

— sadni materijal i sadnice predosnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetočine *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al., ili

— tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa u proizvodnoj jedinici vrši se inspeksijski pregled sadnog materijala i sadnica predosnovne kategorije pa je sav sadni materijal i sadnice na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al. i sve okolne biljke domaćini odmah izdvoje i unište.

(c) Osnovna kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Ako su osnovne matične biljke držane u objektima koji su zaštićeni od insekata, reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka mora se svakih 15 godina uzorkovati i ispitati na prisustvo štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider.

Ako osnovne matične biljke nisu držane u objektima koji su zaštićeni od insekata, reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka mora se svake tri godine uzorkovati i ispitati na prisustvo štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider; reprezentativni dio osnovnih matičnih biljaka mora se uzorkovati i ispitati svakih 15 godina,

na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka, na prisutnost RNQP-a iz Priloga II ovog Pravilnika, osim štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider i osim virusa sličnih bolesti i viroida, kao i u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A ovog Pravilnika.

(d) Sertifikovana kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

Ako su sertifikovane matične biljke držane u objektima koji su zaštićeni od insekata, reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka mora se svakih 15 godina uzorkovati i ispitati na prisustvo štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider.

Ako sertifikovane matične biljke nisu držane u objektima koji su zaštićeni od insekata, reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka mora se svakih pet godina uzorkovati i ispitati na prisustvo štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider; reprezentativni dio sertifikovanih matičnih biljaka mora se uzorkovati i ispitati svakih 15 godina, na osnovu procjene rizika od zaraze tih biljaka, na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio B ovog Pravilnika, osim štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider i osim virozama sličnih bolesti i viroida, kao i u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A ovog Pravilnika.

U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika, sertifikovane sadnice moraju se uzorkovati i ispitati.

(e) Osnovna i sertifikovana kategorija

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

***Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider**

— sadni materijal i sadnice osnovne i sertifikovane kategorije proizvode na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider u skladu sa relevantnim međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere;

— sadni materijal i sadnice osnovne i sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nisu uočeni simptomi zaraze štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider, a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah uništene, ili

— sadni materijal i sadnice osnovne i sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici i sve biljke u neposrednoj blizini na kojima su vizuelnim pregledima sprovedenih tokom poslednja tri vegetacijska ciklusa uočena simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider odmah se izdvajaju i uništavaju;

Erwinia amylovora (Burrill) Winslow et al.

— sadni materijal i sadnice osnovne i sertifikovane kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al., ili

— tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa u proizvodnoj jedinici vrši se inspekcijski pregled sadnog materijala i sadnica osnovne i sertifikovane kategorije pa su sav sadni materijal, sadnice na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al. i sve okolne biljke domaćini odmah izdvojeni i uništeni.

(f) CAC kategorija

Uzorkovanje i ispitivanje

U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika vrši se uzorkovanje i ispitivanje.

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

***Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider**

— sadni materijal i sadnice CAC kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider u skladu sa relevantnim Međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere, ili

— sadni materijal i sadnice CAC kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa nijesu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider, a sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojene su i odmah uništene, ili

— sadni materijal i sadnice CAC kategorije u proizvodnoj jedinici i sve biljke u neposrednoj blizini na kojima su vizuelnim pregledima sprovedenih tokom poslednja tri vegetacijska ciklusa uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Candidatus Phytoplasma pyri* Seemüller & Schneider odmah se izdvajaju i uništavaju;

Erwinia amylovora (Burrill) Winslow et al.

— sadni materijal i sadnice CAC kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al., ili

— tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa u proizvodnoj jedinici vrši se inspekcijski pregled sadnog materijala i sadnica CAC kategorije pa je sav sadni materijal, sadnice na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Erwinia amylovora* (Burrill) Winslow et al. i sve okolne biljke domaćini odmah izdvojeni i uništeni.

13. Ribes L.

(a) Predosnovna kategorija

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se dvaput godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Svaka predosnovna matična biljka mora se uzorkovati i ispitati četiri godine nakon što je prihvaćena kao predosnovna matična biljka i svake četiri godine nakon toga na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio B ovog Pravilnika, kao i u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A ovog Pravilnika.

(b) Osnovna, sertifikovana i CAC kategorija

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se jednom godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II ovog Pravilnika vrši se uzorkovanje i ispitivanje.

(c) Osnovna kategorija

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

Procenat reprodukcijonog sadnog materijala i sadnica osnovne kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Aphelenchoides ritzemabosi* (Schwartz) Steiner & Buhrer ne smije biti veći od 0,05 %, a taj sadni materijal, sadnice i sve okolne biljke domaćini izdvojeni su i uništeni.

(d) Sertifikovana kategorija

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

Procenat sadnog materijala i sadnica sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Aphelenchoides ritzemabosi* (Schwartz) Steiner & Buhrer ne smije biti veći od 0,5 %, a taj sadni materijal, sadnice i sve okolne biljke domaćini izdvojeni su i uništeni.

14. Rubus L.

(a) Predosnovna kategorija

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se dvaput godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Svaka predosnovna matična biljka mora se uzorkovati i ispitati dvije godine nakon što je prihvaćena kao predosnovna matična biljka i svake dvije godine nakon toga na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio B ovog Pravilnika, kao i u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A ovog Pravilnika.

(b) Osnovna kategorija

Vizuelni pregled

Ako su sadni materijal i sadnice proizvode na poljima ili u posudama, vizuelni pregledi vrše se dva puta godišnje. Za sadni materijal i sadnice proizvedene mikrorazmnožavanjem koji se drže u periodu kraćem od tri mjeseca potreban je samo jedan vizuelni pregled tokom tog perioda.

Uzorkovanje i ispitivanje

Ako se vizuelnim pregledom ne mogu potvrditi simptomi zaraze virusom mozaika gušarke, virusom prstenaste pjegavosti maline, latentnim virusom prstenaste pjegavosti jagode i virusom prstenastog crnila paradajza, vrši se uzorkovanje i ispitivanje. U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika, osim virusa mozaika gušarke, virusa prstenaste pjegavosti maline, latentnog virusa prstenaste pjegavosti jagode te virusa prstenastog crnila paradajza, vrši se uzorkovanje i ispitivanje.

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

Ako se ispitivanjem dobije pozitivan rezultat za sadni materijal i sadnice osnovne kategorije na kojima su uočeni simptomi zaraze virusom mozaika gušarke, virusom prstenaste pjegavosti maline, latentnim virusom prstenaste pjegavosti jagode i virusom prstenastog crnila paradajza, taj sadni materijal i sadnice se izdvajaju i odmah uništavaju.

Zahtjevi za RNQP-e, osim za virus mozaika gušarke, virus prstenaste pjegavosti maline, latentni virus prstenaste pjegavosti jagode i virus prstenastog crnila paradajza

Procenat sadnog materijala i sadnica osnovne kategorije u proizvodnoj jedinici na kojima su u posljednjem cijelom vegetacijskom ciklusu uočeni simptomi zaraze svakim od sljedećih RNQP-a ne smije biti veći od:

— 0,1 % za sljedeće štetne organizme:

Agrobacterium spp. Conn.,

Rhodococcus fascians Tilford; a taj sadni materijal i sadnice i sve okolne biljke domaćini izdvojeni su i uništeni; i

Zahtjevi za sve viruse:

Ako su simptomi zaraze virusima iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika uočeni na najviše 0,25 % adnog materijala i sadnica osnovne kategorije u proizvodnoj jedinici tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa, taj sadni materijal, sadnice i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvajaju se i odmah uništavaju.

(c) Sertifikovana kategorija

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se jednom godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Ako se vizuelnim pregledom ne mogu jasno uočiti simptomi zaraze virusom mozaika gušarke, virusom prstenaste pjegavosti maline, latentnim virusom prstenaste pjegavosti jagode i virusom prstenastog crnila paradajza, vrši se uzorkovanje i ispitivanje. U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika, osim virusa mozaika gušarke, virusa prstenaste pjegavosti maline, latentnog virusa prstenaste pjegavosti jagode te virusa prstenastog crnila paradajza i Tomato ringspot virus, vrši se uzorkovanje i ispitivanje.

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

Ako se ispitivanjem dobije pozitivan rezultat za sadni materijal i sadnice sertifikovane kategorije na kojima su uočeni simptomi zaraze virusom mozaika gušarke, virusom prstenaste pjegavosti maline, latentnim virusom prstenaste pjegavosti jagode i virusom prstenastog crnila paradajza, taj sadni materijal i sadnice se izdvajaju i odmah uništavaju;

Zahtjevi za RNQP-e, osim za virus mozaika gušarke, virus prstenaste pjegavosti maline, latentni virus prstenaste pjegavosti jagode i virus prstenastog crnila paradajza

Procenat sadnog materijala i sadnica sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici na kojima su u posljednjem cijelom vegetacijskom ciklusu uočeni simptomi zaraze svakim od sljedećih RNQP-a ne smije biti veći od:

— 0,5 % za štetni organizam *Resseliella theobaldi* Barnes;

— 1 % za sljedeće štetne organizme:

Agrobacterium spp. Conn., *Rhodococcus fascians* Tilford; a taj sadni materijal, sadnice i sve okolne biljke domaćini izdvojeni su i uništeni;

Zahtjevi za sve viruse

Simptomi zaraze svim virusima iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika uočeni su na najviše 0,5 % sadnog materijala i sadnica sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici tokom poslednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa, a taj sadni materijal, sadnice i sve biljke sa simptomima u neposrednoj blizini izdvojeni su i odmah uništeni.

(d) CAC kategorija

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se jednom godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Ako se vizuelnim pregledom ne mogu jasno uočiti simptomi zaraze virusom mozaika gušarke, virusom prstenaste pjegavosti maline, latentnim virusom prstenaste pjegavosti jagode i virusom prstenastog crnila paradajza, vrši se uzorkovanje i ispitivanje. U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika osim virusa mozaika gušarke, virusa prstenaste pjegavosti maline, latentnog virusa prstenaste pjegavosti jagode i virusa prstenastog crnila paradajza i Tomato ringspot virus i vrši se uzorkovanje i ispitivanje.

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

Ako se ispitivanjem dobije pozitivan rezultat za sadni materijal i sadnice CAC kategorije na kojima su uočeni simptomi zaraze virusom mozaika gušarke, virusom prstenaste pjegavosti maline, latentnim virusom prstenaste pjegavosti jagode i virusom prstenastog crnila paradajza, taj sadni materijal i sadnice izdvaja se i odmah uništava.

U slučaju pojave simptoma ToRSV virusa, ti simptomi su uočeni na najviše 2% sadnog materijala kategorije CAC na proizvodnoj lokaciji tokom poslednje kompletne vegetacione sezone, a sadni materijal sa simptomima su odmah uklonjeni i uništeni. U slučaju pozitivnog rezultata testa na prisustvo virusa Arabis mosaic, Raspberry ringspot, Strawberry latent ringspot, Tomato black ring ili Tomato ringspot kod sadnog materijala i kategorije CAC koje pokazuju simptome, taj sadni materijal moraju biti odmah uklonjeni i uništeni.

15. *Vaccinium L.*

(a) Predosnovna kategorija

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se dvaput godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

Svaka predosnovna matična biljka uzorkuje se i ispituje pet godina nakon što je prihvaćena kao predosnovna matična biljka i svakih pet godina nakon toga na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio B ovog Pravilnika, kao i u slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A ovog pravilnika.

(b) Osnovna kategorija

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se dvaput godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika vrši se uzorkovanje i ispitivanje.

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

Agrobacterium tumefaciens (Smith & Townsend) Conn tokom poslednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa u proizvodnoj jedinici nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Agrobacterium tumefaciens* (Smith & Townsend) Conn.; *Diaporthe vaccinii* Shear sadni materijal i sadnice osnovne kategorije moraju se proizvoditi na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Diaporthe vaccinii* Shear, ili tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa u proizvodnoj jedinici nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Diaporthe vaccinii* Shear; *Exobasidium vaccinii* (Fuckel) Woronin i *Godronia cassandrae* (anamorf *Topospora myrtilli*) Peck, procenat sadnog materijala i sadnica osnovne kategorije u proizvodnoj jedinici na kojima su u posljednjem cijelom vegetacijskom ciklusu uočeni simptomi zaraze svakim od sljedećih RNQP-a ne smije biti veći od:

- 0,1 % za štetni organizam *Godronia cassandrae* (anamorf *Topospora myrtilli*) Peck,
- 0,5 % za štetni organizam *Exobasidium vaccinii* (Fuckel) Woronin; a taj sadni materijal, sadnice i sve okolne biljke domaćini izdvojeni su i uništeni.

j)

Phytophthora ramorum (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld:

- sadni materijal i sadnice osnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres De Cock & Man in 't Veld u skladu sa relevantnim Međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere; ili
- sadni materijal i sadnice osnovne kategorije tokom poslednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa u proizvodnoj jedinici ne smiju biti uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres De Cock & Man in 't Veld.
- ii) Tobacco ringspot virus (TRSV) i Tomato ringspot virus (ToRSV)
- sadni materijal i sadnice osnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma TRSV i ToRSV; ili

- simptomi TRSV i ToRSV nijesu primijećeni na sadnom materijalu i sadnicama osnovne kategorije na mjestu proizvodnje tokom posljednje kompletne uzgojne sezone, pri čemu su sve simptomatične biljke u neposrednoj blizini odmah uklonjene i uništene.

(c) Sertifikovana i CAC kategorija

Vizuelni pregled

Vizuelni pregledi vrše se jednom godišnje.

Uzorkovanje i ispitivanje

U slučaju sumnje na prisutnost RNQP-a iz Priloga II Dio A i B ovog Pravilnika vrši se uzorkovanje i ispitivanje.

(d) Sertifikovana kategorija

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

i)

Diaporthe vaccinii Shear

— sadni materijal i sadnice sertifikovane kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Diaporthe vaccinii* Shear, ili

— tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa u proizvodnoj jedinici nisu uočeni simptomi zaraze štetnim organizmima *Diaporthe vaccinii* Shear, *Agrobacterium tumefaciens* (Smith & Townsend) Conn, *Exobasidium vaccinii* (Fuckel) Woronin i *Godronia cassandrae* (anamorf *Topospora myrtilli*) Peck;

— procenat sadnog materijala i sadnica sertifikovane kategorije u proizvodnoj jedinici na kojima su u posljednjem cijelom vegetacijskom ciklusu uočeni simptomi zaraze svakim od sljedećih RNQP-a ne smije biti veći od:

— 0,5 % za sljedeće štetne organizme:

Agrobacterium tumefaciens (Smith & Townsend) Conn,

Godronia cassandrae (anamorf *Topospora myrtilli*) Peck,

— 1 % za štetni organizam *Exobasidium vaccinii* (Fuckel) Woronin; a taj sadni materijal, sadnice i sve okolne biljke domaćini izdvojeni su i uništeni.

ii)

Phytophthora ramorum (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld:

– sadni materijal i sadnice sertifikovane kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld u skladu sa relevantnim Međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere; ili

– na sadnom materijalu i sadnicama sertifikovane kategorije tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa u proizvodnoj jedinici ne smiju biti uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld, ili

– sadni materijal i sadnice sertifikovane kategorije na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld u proizvodnoj jedinici sve biljke u prečniku od 2 m od sadnog materijala i sadnica sa simptomima izdvajaju se i uništavaju, uključujući prijanjajuću zemlju.

Za sve biljke koje se nalaze u prečniku od 10 m od sadnog materijala i sadnica sa simptomima štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld i za preostali sadni materijal i sadnice iz zaražene partije:

– u periodu od tri mjeseca od otkrivanja sadnog materijala i sadnica sa simptomima, na tom sadnom materijalu i sadnicama ne smiju biti uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld nakon najmanje dva inspekcijska pregleda sprovedena u vrijeme primjereno za otkrivanje tog štetnog organizma, tokom tog tromjesečnog perioda ne sprovode se postupci tretiranja kojima se suzbijaju simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld,

Nakon perioda od tri mjeseca:

– na sadnom materijalu i sadnicama u proizvodnoj jedinici ne smiju biti uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld, ili

– sadni materijal i sadnice koje se premještaju ispituje se reprezentativni uzorak i utvrđuje se da je slobodan od štetnog organizma *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld.

Za ostali sadni materijal i sadnice u proizvodnoj jedinici:

– na sadnom materijalu i sadnicama u proizvodnoj jedinici ne smiju biti uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld, ili

– sadni materijal i sadnice koji se premještaju ispituje se reprezentativni uzorak i utvrđuje se da je slobodan od štetnog organizma *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld.

iii)

Tobacco ringspot virus (TRSV) i Tomato ringspot virus (ToRSV)

– sadni materijal i sadnice osnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma TRSV i ToRSV; ili

– simptomi TRSV i ToRSV nijesu primijećeni na sadnom materijalu i sadnicama osnovne kategorije na mjestu proizvodnje tokom posljednje kompletne uzgojne sezone, pri čemu su sve simptomatične biljke u neposrednoj blizini odmah uklonjene i uništene.

f) CAC kategorija

Zahtjevi za proizvodnu jedinicu, mjesto proizvodnje ili područje

i)

Phytophthora ramorum (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld:

- sadni materijal i sadnice CAC kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld u skladu sa relevantnim Međunarodnim standardima za fitosanitarne mjere, ili
- tokom posljednjeg cijelog vegetacijskog ciklusa na sadnom materijalu i sadnicama CAC kategorije u proizvodnoj jedinici ne smiju biti uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld; ili
- sadni materijal i sadnice CAC kategorije na kojima su uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld u proizvodnoj jedinici i sve biljke u prečniku od 2 m od sadnog materijala i sadnica sa simptomima izdvajaju se i uništavaju, uključujući prijanjajuću zemlju; i

Za sve biljke koje se nalaze u prečniku od 10 m od sadnog materijala i sadnica sa simptomima i za preostali sadni materijal i sadnice iz zaražene partije:

- u periodu od tri mjeseca od otkrivanja sadnog materijala i sadnica sa simptomima, na tom sadnom materijalu i sadnicama ne smiju biti uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld tokom najmanje dva inspekcijska pregleda sprovedena u primjereno vrijeme za otkrivanje tog štetnog organizma, tokom tog tromjesečnog perioda ne smiju se sprovesti postupci tretiranja kojima se suzbijaju simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld.

Nakon perioda od tri mjeseca:

- na sadnom materijalu i sadnicama u proizvodnoj jedinici ne smiju biti uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld, ili
- sadni materijal i sadnice koji se premještaju ispituje se reprezentativni uzorak i utvrđuje se da je slobodan od štetnog organizma *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld.

Za ostali sadni materijal i sadnice u proizvodnoj jedinici:

- na sadnom materijalu i sadnicama u proizvodnoj jedinici ne smiju biti uočeni simptomi zaraze štetnim organizmom *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld, ili
- sadni materijal i sadnice koji se premještaju ispituje se reprezentativni uzorak i utvrđuje se da je slobodan od štetnog organizma *Phytophthora ramorum* (izolati iz EU-a) Werres, De Cock & Man in 't Veld.

ii)

Tobacco ringspot virus (TRSV) i Tomato ringspot virus (ToRSV)

- sadni materijal i sadnice osnovne kategorije proizvode se na područjima za koja je poznato da su slobodna od štetnog organizma TRSV i ToRSV; ili
- simptomi TRSV i ToRSV nijesu primijećeni na sadnom materijalu i sadnicama osnovne kategorije na mjestu proizvodnje tokom poslednje kompletne uzgojne sezone, pri čemu su sve simptomatične biljke u neposrednoj blizini odmah uklonjene i uništene; ili
- u slučaju pojave simptoma TRSV i ToRSV virusa, ti simptomi su uočeni na najviše 2% sadnog materijala i voćnih biljaka kategorije CAC na proizvodnoj lokaciji tokom poslednje kompletne vegetacione sezone, a simptomatične biljke su odmah uklonjene i uništene.

DIO 8

8.1 Najveći dozvoljeni broj generacija na polju pod uslovima u kojima nije obezbijeđena zaštita od insekata i najveći dopušteni životni vijek osnovnih matičnih biljaka po generaciji ili vrsti

8.1.1. *Castanea sativa* Mill.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tač. 2.1 i 2.1.2 podtačka a) ovog priloga može se umnožavati za najviše dvije generacije.

U slučaju da je osnovna matična biljka, iz tač. 2.1 i 2.1.2 ovog priloga, podloga se može umnožavati za najviše tri generacije.

Ako su podloge dio osnovnih matičnih biljaka, te su podloge osnovni materijal prve generacije.

8.1.2 *Citrus* L., *Fortunella Swingle* i *Poncirus Raf.*

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 2.1.2 podtačka a) ovog priloga se može umnožavati za najviše jednu generaciju.

Ukoliko je osnovna matična biljka, iz tačke 2.1.2 ovog priloga, podloga se može umnožavati za najviše tri generacije.

Ako su podloge dio osnovnih matičnih biljaka, te su podloge osnovni materijal prve generacije.

8.1.3 *Corylus avellana* L.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 3.5.2 ovog priloga može se umnožavati za najviše dvije generacije.

8.1.4 *Cydonia oblonga* Mill., *Malus* Mill., *Pyrus* L.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 2.1.2 podtačka a) ovog priloga može se umnožavati za najviše dvije generacije.

U slučaju da je osnovna matična biljka, iz tačke 2.1.2 podtačka a) ovog priloga, podloga može se umnožavati za najviše tri generacije.

Ako su podloge dio osnovnih matičnih biljaka, te su podloge osnovni materijal prve generacije.

8.1.5 *Ficus carica* L.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 2.1.2 podtačka a) ovog priloga može se umnožavati za najviše dvije generacije.

7.1.6 *Fragaria* L.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 2.1.2 podtačka a) ovog priloga može se umnožavati za najviše pet generacija.

7.1.7 *Juglans regia* L.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 2.1.2 podtačka a) ovog priloga može se umnožavati za najviše dvije generacije.

7.1.8 *Olea europaea* L.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 2.1.2 podtačka a) ovog priloga može se umnožavati za najviše jednu generaciju.

7.1.9 *Prunus armeniaca* L., *Prunus domestica* L., *Prunus dulcis* (Mill.) D. A. Webb, *Prunus persica* (L.) Batsch i *Prunus salicina* Lindl.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 2.1.2 podtačka a) ovog priloga može se umnožavati za najviše dvije generacije.

U slučaju da je osnovna matična biljka, iz tačke 2.1.2 podtačka a) ovog priloga, podloga može se umnožavati za najviše tri generacije.

Ako su podloge dio osnovnih matičnih biljaka, te su podloge osnovni materijal prve generacije.

7.1.10 *Prunus avium* i *P. cerasus*

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 2.1.2 podtačka a) ovog priloga može se umnožavati za najviše dvije generacije.

U slučaju da je osnovna matična biljka, iz tačke 2.1.2 podtačka a) ovog priloga, podloga može se umnožavati za najviše tri generacije.

Ako su podloge dio osnovnih matičnih biljaka, te su podloge osnovni materijal prve generacije.

7.1.11 *Ribes* L.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 2.1.2 podtačka a) ovog priloga može se umnožavati za najviše tri generacije. Matične biljke održavaju se kao matične biljke najviše šest godina.

7.1.12 *Rubus* L.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 2.1.2 podtačka a) ovog priloga može se umnožavati za najviše dvije generacije. Matične biljke svake generacije održavaju se kao matične biljke najviše četiri godine.

7.1.13 *Vaccinium* L.

Osnovna kategorija

Osnovna matična biljka iz tačke 2.1.2 podtačka a) ovog priloga može se umnožavati za najviše dvije generacije.“

DIO 9

9.1 Uvoz

9.1.1 U skladu sa postupkom uvoza, donosi se odluka o tome da li su sadni materijal i sadnice voća proizvedeni u drugoj državi, proizvedeni uz iste obaveze proizvođača, identiteta, karakteristika, zdravstvenog stanja biljaka, supstrata za uzgoj, pakovanja, inspeksijskih procedura, označavanja i plombiranja i da li su u svim aspektima ekvivalentni sadnom materijalu i sadnicama voća proizvedene na teritoriji Crne Gore i usklađenim sa ovim zahtjevima i uslovima uz garancije u skladu sa Zakonom o sadnom materijalu.

9.1.2. Odluka iz tačke 9.1.1. odnosi se na uslove za uvoz sadnog materijala i sadnica voća iz drugih zemalja koji treba da su najmanje ekvivalentni onim navedenim, privremeno ili trajno, a ukoliko takvi uslovi nisu utvrđeni posebnim zahtevima, uslovi za uvoz moraju biti najmanje ekvivalentni uslovima koji se primenjuju na proizvodnju u dotičnoj državi i ovakav material ne podliježe nikakvim ograničenjima u prometu.“

KVALITET SADNOG MATERIJALA VOĆA I SADNICA VOĆA

Sadni materijal voća i sadnica voća treba da odgovara **sljedećem kvalitetu**:

I Sadni materijal materijal voća i sadnica voća:

1. Kalem-grančice

Kalem-grančice su dijelovi jednogodišnjih ljetorasta ili dvogodišnjih grančica, tehnološki (fiziološki) zrele, zdrave i neoštećene, sa dobro razvijenim i zdravim pupoljcima debljine od 5 do 10 mm, a za orahe debljine od 10 do 25 mm.

2. Reznice

Reznice su dijelovi jednogodišnjih ljetorasta, izbojaka mladica i žila korjenovog sistema, a koje su zdrave i neoštećene.

Debljina reznica treba da iznosi: zelenih reznica od 3 do 5 mm, zrelih reznica od 5 do 12 mm, reznica korjena od 5 do 8 mm i reznica korjena malina i kupina do 5 mm.

3. Ožiljene reznice

Ožiljene reznice su biljke sa potpunim ciklusom vegetativnog razvoja (zrele reznice) ili sa nepotpunim ciklusom vegetativnog razvoja (zelene reznice).

Ožiljene reznice treba da budu zrele, zdrave i neoštećene.

Korjen treba da ima najmanje 5 žila, a dužina svake žile treba da iznosi najmanje 5 cm. Dužina nadzemnog djela reznice treba da iznosi najmanje 20 cm, a prečnik neposredno iznad korjenovog vrata od 5 do 12 mm.

4. Mladice

Mladice su ožiljeni izbojci nastali iz adventivnih pupoljaka glave matičnog stabla i treba da budu zrele, zdrave i neoštećene.

Korijen treba da ima najmanje 4 žile, a dužina svake žile treba da iznosi najmanje 5 cm. Dužina nadzemnog dijela mladice, treba da iznosi najmanje 15 cm, a prečnik neposredno iznad korjenovog vrata od 4 do 14 mm.

5. Izdanci

Izdanci koji su nastali iz adventivnih pupoljaka korjena, treba da budu ožiljeni, zdravi, zreli i neoštećeni.

Izdanci malina i kupina treba da imaju korjenov sistem sa najmanje 5 žila čija dužina, treba da iznosi najmanje 8 cm i sa što više sitnih žila.

Dužina nadzemnog dijela, treba da iznosi za kupinu najmanje 30 cm, a za malinu najmanje 50 cm.

Nadzemni dio treba da ima najmanje dva dobro razvijena okca.

Prečnik neposredno iznad korjenovog vrata treba da iznosi od 5 do 12 mm.

Izdanci višanja i šljiva treba da imaju korijen sa najmanje 3 žile, a dužina svake žile, treba da iznosi najmanje 5 cm.

Dužina nadzemnog dijela, treba da iznosi najmanje 20 cm, a prečnik neposredno iznad korjenovog vrata od 5 do 12 mm.

6. Sejanci

Sejanci su jednogodišnje ili dvogodišnje biljke, a za orahe i trogodišnje biljke, proizvedene iz sjemena.

Sejanci, treba da budu zdravi, zreli i neoštećeni.

Jednogodišnji i dvogodišnji sejanci šljiva dženerika, bresaka, kajsija, trešanja, višanja, magriva, leske i jabuka, treba da imaju korjenov sistem sa najmanje 5 žila, a krušaka i orahe - korjenov sistem sa najmanje 3 žile.

Dužina svake žile, treba da iznosi najmanje 5 cm.

Dužina nadzemnog dijela, treba da iznosi najmanje 20 cm, a prečnik neposredno iznad korjenovog vrata od 4 do 12 mm, a za orah od 12 do 20 mm.

Trogodišnji sejanci orahe kao sadnice, treba da imaju korjenov sistem sa najmanje 3 žile, a dužina svake žile, treba da iznosi najmanje 20 cm.

Prečnik stabla na visini od 60 cm iznad korjenovog vrata treba, da iznosi od 17 do 25 mm.

7. Živići jagoda

Živići jagoda su biljke nastale iz adventivnih pupoljaka jednogodišnjih ili dvogodišnjih biljaka.

Živići jagoda, treba da budu fiziološki zreli, zdravi i neoštećeni, svježi i normalno razvijeni i treba da imaju najmanje 3 lista, centralni pupoljak i rozetu, kao i žiličast i zreo korijen dužine najmanje 5 cm.

8. Okulanti

Okulanti su biljke-podloge sa potpunim ili nepotpunim jednogodišnjim ciklusom vegetativnog razvoja, na kojima su okulirani i primljeni jedan ili više pupoljaka (plemki).

Okulanti, treba da budu zreli, zdravi i neoštećeni i treba da imaju najmanje 3 skeletne žile, a dužina svake žile treba da iznosi najmanje 10 cm.

Dužina nadzemnog, dijela treba da iznosi najmanje 30 cm, a prečnik neposredno iznad korjenovog vrata najmanje 6 mm.

9. Voćne sadnice

Voćne sadnice su jednogodišnje ili dvogodišnje biljke, a izuzetno i trogodišnje biljke, nastale spajanjem (kalemljenjem) podloge i plemke.

Jednogodišnje voćne sadnice, treba da imaju korjenov sistem sa najmanje 5 osnovnih žila, a sadnice krušaka i orahe najmanje 3 osnovne žile.

Dužina svake žile, treba da iznosi najmanje 20 cm, a dužina nadzemnog dijela sadnica jabuka, krušaka, dunja, šljiva, trešanja, kajsija i badema treba da iznosi najmanje 1 m, odnosno bresaka, višanja, krušaka na dunji, lijeske i jabuke na slabo bujnim vegetativnim podlogama najmanje 70 cm, a orahe 40 cm.

Prečnik neposredno iznad korjenovog vrata ne treba da bude manji od 10 cm.

Jednogodišnje voćne sadnice mogu biti sa bočnim ljetorastima ili bez njih.

Dvogodišnje voćne sadnice, treba da imaju formiranu krunu ili voditeljicu sa 5 bočnih ljetorasta iznad visine debla, koji služe za formiranje krune.

Formirana kruna, treba da ima voditeljicu sa najmanje tri skeletne grane pravilno raspoređene, koje ne izbijaju iz susjednih pupoljaka.

Kruna može biti formirana i na drugi način zavisno od potražnje kupca.

Debljina sadnice, mjereno neposredno ispod prve ramene grane, treba da iznosi najmanje 12 mm.

Korjenov sistem treba da bude dobro razvijen sa najmanje 4 skeletne žile, a sadnica krušaka i orahe sa najmanje 3 skeletne žile.

Dužina svake skeletne žile, treba da iznosi najmanje 20 cm.

Jednogodišnje i dvogodišnje voćne sadnice, treba da budu zrele, zdrave i bez vidljivih oštećenja drvenastog tkiva, a presjeci sadnica, treba da su zarasli, i to jednogodišnjih sadnica za najmanje 50%, a dvogodišnjih sadnica za najmanje 75%.

Spojno mjesto, treba da bude bez guka i zadebljanja.

Trogodišnje voćne sadnice (špalirski oblici i visokostablašice za zaštitu zemljišta od erozije, pošumljavanje ili sadnju pored puteva), treba da imaju specijalno formiranu krunu i treba da budu zdrave i bez vidljivih oštećenja drvenastog tkiva.

ETIKETA NA BILJCI, DIJELU BILJKE, ODGOVARAJUĆOJ AMBALAŽI ILI SNOPU

Etiketa na biljci, dijelu biljke, odgovarajućoj ambalaži ili snopu, treba da sadrži informacije o:

- 1) pravila i standardi;
- 2) zemlja proizvodnje;
- 3) naziv organa odgovornog i/ili ovlaštenog za sertifikovanje;
- 4) naziv i sjedište/ime i adresa i registracioni i/ili identifikacioni broj (fito broj) proizvođača (izdaje etiketu i pakuje);
- 5) botaničko ime vrste;
- 6) naziv sorte ili klona naznačen latiničnim pismom;
- 7) kategorija sadnog materijala voća i sadnica voća;
- 8) broj partije;
- 9) priznata sorta;
- 10) količina sadnog materijala;
- 11) državu proizvodnje i kod kada je ona različita od države označavanja;
- 12) godina izdavanja;
- 13) broj biljnog pasoša;
- 14) serijski broj etikete.

U gornjem desnom uglu navodi se oznaka: Biljni pasoš/ Plant Passport.

U gornjem lijevom uglu zastava Crne Gore štampana u boji ili crno-bijeli print.

Etiketa radi praćenja sljedljivosti može da sadrži poziv na jedinstveni barkod, hologram, čip ili drugi odgovarajući sistem koji obezbjeđuje sljedljivost.

Legenda za etiketu sadni materijal voća:

Broj	Opis
1)	Naveći: Zakon o sadnom materijalu i Pravilnik o uslovima za proizvodnju i stavljanje u promet sadnog materijala voća
2)	Naveći: Oznaku D : Crna Gora ME ili gdje je to primjenjivo naziv druge države ili dvoznačni kod;
3)	Naveći: Uprava za bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarne poslove;
4)	Naveći: Naziv i sjedište/ime i adresa i registracioni broj po zakonu o sadnom materijalu i naveći oznaku: B : nakon koje se upisuje identifikacioni broj po zakonu o zdravstvenoj zaštiti bilja (fito broj)
	Naveći: Naziv i sjedište/ime i adresa i registracioni broj po zakonu o sadnom materijalu i oznaka: B : nakon koje se upisuje identifikacioni broj po zakonu o zdravstvenoj zaštiti bilja (fito broj)
5)	Naveći: Oznaku A : botaničko (latinski naziv) ime biljne vrste i narodno ime vrste
	Naveći: Oznaku A : Naziv sorte ili klona naznačen latiničnim pismom (u slučaju da podloga ne pripada istoj vrsti ili sorti navodi se ime vrste ili sorte ili hibrida, a za kalemljene sadnice ove informacije navode se za podlogu i kalem). Za sorte u u postupku priznavanja i/ili zaštite navodi se: »predloženo ime« i »zahtjev u postupku«;
6)	Naveći: Kategorija sadnog materijala voća i sadnica voća, a za osnovni materijal (basic material) naveći i broj generacija;
7)	Naveći: C: Broj partije ili referentni broj paketa ili snopa, pojedinačni serijski broj;
9)	Naveći: Priznata sorta sa službenim opisom ako je primjenjivo;
10)	Naveći: Količinu u komadima
11)	Naveći: Državu proizvodnje i kod kada je ona različita od države označavanja ako je primjenjivo;
12)	Naveći: Godinu izdavanja;
13)	Naveći: U slučaju da se originalna etiketa mjenja drugom etiketom navodi se godina izdavanja originalne etikete;
14)	Naveći: Serijski broj etikete u skladu sa zakonom o zdravstvenoj zaštiti bilja;

KNJIGA EVIDENCIJE SADNOG MATERIJALA VOĆA

1. KNJIGA EVIDENCIJE O UKUPNOJ PROIZVODNJI

Naziv i sjedište proizvođača: _____

Mjesto proizvodnje: _____

Godina: _____

Ugovor o saradnji sa proizvođačem _____ (ime i prezime, naziv kooperanta)

Jedinstveni registarski broj (fito broj): ME _____

Lice odgovorno za proizvodnju: _____

M.P

Potpis odgovornog lica proizvođača

Redni broj	Proizvodna površina u ha	PJ, KO, broj LN i broj parcele*	Količina proizvedenog materijala	Sorta	Podloga	Kategorija	Partija	Količina sertifikovanog materijala	Broj sertifikata

2. KNJIGA EVIDENCIJE MATIČNJAKA

Redni broj	Vrsta	Sorta	Podloga	Kategorija	Broj stabala	Količina*	K.O. i kat.par.
1	2	3	4	5	6	7	8

PJ: područna jedinica; K.O.: katastarska opština; LN: list nepokretnosti;

**obavezno priložiti izvještaj o izvršenoj stručnoj kontroli;

Zaključno sa rednim brojem _____

Datum _____

M.P

Potpis odgovornog lica proizvođača

3. KNJIGA EVIDENCIJE MATIČNJAKA ZA POJEDINE KATEGORIJE SADNOG MATERIJALA

kategorija sadnog materijala _____

Ime vlasnika matičnjaka _____

Umatičeni sadni materijal _____

K.O. _____ br.kat.par. _____

Uzgojni oblik/razmak sadnje _____

Godina sadnje _____

Broj reda	Broj stabala u redu	Ocijenjen negativno*	Ocijenjen pozitivno

*negativna stabla označiti crvenom bojom

Ukupan broj stabala:

- izdvojeno negativnih _____
- izdvojeno pozitivnih _____

M.P

Potpis odgovornog lica proizvođača

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ STRUČNOJ KONTROLI ILI STRUČNOJ KONTROLI POD NADZOROM SADNOG MATERIJALA VOĆA

1. Izvještaj br. _____ o izvršenoj stručnoj kontroli ili stručnoj kontroli pod nadzorom sadnog materijala voća

Naziv i sjedište proizvođača _____
 Naziv rasadnika odnosno objekta i mjesta proizvodnje _____
 Katastarska parcela _____
 Jedinstveni registarski broj (fito broj) proizvođača _____
 Ugovor o saradnji sa proizvođačem _____ (ime i prezime, naziv kooperanta)
 Utvrđuje se autentičnost i čistoća vrste, sorte i podloge u proizvodnji sadnog materijala voća

PREGLEDANI ZASADI

Redni broj	Vrsta	Sorta	Podloga	Kategorija	Partija	Količina
1	2	3	4	5	6	7

Napomene _____

Količina sadnog materijala koja ne zadovoljava osnovne uslove kvaliteta:

PREGLEDANI ZASAD

Redni broj	Vrsta	Sorta	Podloga	Kategorija	Partija	Količina
1	2	3	4	5	6	7

Napomene _____

Datum _____

Proizvođač ili odgovorno lice _____

Stručnu kontrolu obavio _____

M.P

ZDRAVSTVENI PREGLED

Naziv i sjedište proizvođača _____
 Naziv rasadnika odnosno objekta i mjesta proizvodnje _____
 Katastarska parcela _____
 Jedinstveni registarski broj (fito broj) proizvođača _____
 Ugovor o saradnji sa proizvođačem _____ (ime i prezime, naziv kooperanta)

Redni broj	Vrsta	Sorta	Podloga	Kategorija	Broj stabala	Procijenjena količina	Prisustvo štetnih organizama
1	2	3	4	5	6	7	8

Napomene: _____

Zdravstvenu kontrolu obavio _____

Datum _____

Ovlašćeno lice _____

M.P

PRIJAVA ZA VRŠENJE STRUČNE KONTROLE SADNOG MATERIJALA VOĆA

Naziv i sjedište proizvođača _____

Jedinstveni registracioni broj (fito broj) proizvođača: ME _____

Redni broj	Vrsta	Sorta/klon	Podloga/ klon	Kategorija	Partija	Količina	PJ,KO, broj LN i broj parcele

Odgovorno lice _____

Datum _____

Proizvođač _____

Prijava za odabir matičnih zasada (matičnjaka)

Naziv i sjedište podnosioca prijave _____

Naziv rasadnika odnosno objekta i mjesta _____

Registracioni odnosno identifikacioni broj (fito broj) proizvođača _____

Datum upisa _____

Redni broj	Vrsta	Sorta	Klon	Podloga	Klon	Kategorija	Broj čokota	Porijeklo sadnog materijala*	P J, KO, broj LN i broj parcele*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Priložiti: * deklaracije i uvjerenja

**skica lokacije

Ovlašćeno lice _____

Proizvođač _____

Datum _____

M.P

**SERTIFIKAT
O
PRIZNAVANJU PROIZVODNJE SADNOG MATERIJALA VOĆA**

Naziv i sjedište proizvođača: _____

Naziv rasadnika odnosno objekta: _____

Naziv mjesta proizvodnje (lokalitet): _____

Jedinstveni registarski broj (fito broj) proizvođača: ME _____

Ime i prezime pravnog ili fizičkog lica koje ima ugovor o saradnji sa proizvođačem i njegov evidencioni broj: _____

Obim proizvodnje sadnog materijala: _____

Br.No.	Kategorija Category	Vrsta Species	Sorta Variety	Podloga Rootstock	Starost Old	Komada Quantity
1	2	3	4	5	6	7

Na osnovu iznijetog PRIZNAJE SE/NE PRIZNAJE SE proizvodnja sadnog materijala voća

M.P

DIREKTOR/KA

EVIDENCIJA
o izdatim sertifikatima _____ godine

Redni broj	Naziv i sjedište proizvođača	Jedinstveni registarski broj (fito broj)	Ime i prezime pravnog ili fizičkog lica koje ima ugovor o saradnji sa proizvođačem	Broj iz evidencije pravnog ili fizičkog lica koje ima ugovor o saradnji sa proizvođačem	Izdat sertifikat		Izveštaj o izvršenoj stručnoj kontroli	
					broj	datum	broj	datum

(Proizvođač koji izdaje deklaraciju)

DEKLARACIJA O SADNOM MATERIJALU VOĆA UZ OTPREMNICU

br. _____

1. EC standard: _____
2. Zemlja proizvodnje: _____
3. Naziv i sjedište /ime i adresa i registarski (fito broj) proizvođača koji izdaje etiketu: _____
4. Broj i datum izdavanje sertifikata (FU-ME broj) i naziv organa odgovornog za sertifikovanje ili njegov logotip: _____
5. Odgovorno lice za plombiranje ili njegov identifikacioni broj (ime i adresa lica): _____
6. Botaničko ime vrste: _____
7. Kategorija sadnog materijala: _____
8. Vrsta sadnog materijala: _____
9. Naziv sorte naznačen latiničnim pismom: _____
10. Broj partije: _____
11. Količina (broj jedinki u pakovanju ili snopu; ukupan broj pakovanja ili snopova u pošiljci): _____
12. Godina proizvodnje: _____
13. Oznaka: ME _____ (broj biljnog pasoša/Plant Passport)
14. Serijski broj dokumenta: _____

M.P

Odgovorno lice za izdavanje deklaracije:
